

A

**MAGYAR UNITÁRIUS EGYHÁZ
MAGYARORSZÁGI UNITÁRIUS EGYHÁZKERÜLETÉNEK**

ÁTMENETI ALAPTÖRVÉNYE

Elfogadta a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata

2011. február 26-án

TARTALOMJEGYZÉK

PREAMBULUM.....	4
I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	5
II. AZ EGYHÁZKÖZSÉG ÉS HATÓSÁGAI.....	7
EGYHÁZKÖZSÉG	7
EGYHÁZKÖZSÉGI KÖZGYŰLÉS.....	8
PRESBITÉRIUM	10
III. EGYHÁZKÖZSÉGI TISZTSÉGVISELŐK.....	12
LELKÉSZ	12
ÉNEKVEZÉR (KÁNTOR).....	18
GONDNOK.....	18
PÉNZTÁROS.....	19
JEGYZŐ.....	19
TEPLOMGONDOZÓ	20
IV. EGYHÁZKERÜLETI FŐHATÓSÁGOK ÉS INTÉZMÉNYEK.....	20
EGYHÁZKERÜLETI KÉPVISELŐ TANÁCS (EKKT)	20
ELNÖKSÉG.....	23
UNITÁRIUS TEOLÓGIAI MŰHELY	24
EGYHÁZKERÜLETI LEVÉLTÁR.....	24
EGYHÁZKERÜLETI KÖNYVTÁR.....	25
GAZDASÁGI BIZOTTSÁG	25
V. EGYHÁZKERÜLETI TISZTSÉGVISELŐK.....	25
PÜSPÖKI HELYNÖK.....	25
FŐGONDNOK.....	27
FŐJEGYZŐ.....	28
FŐGONDNOK-HELYETTES.....	28
FŐSZÁMVEVŐ.....	29
VILÁGI ALKALMAZOTTAK	29
VI. SZOLGÁLATI LAKÁS	31
VII. ALAPÍTVÁNYOK.....	32
VIII. FEGYELMI SZABÁLYZAT	32
A FEGYELMI BÍRÓSÁG	33
AZ ELSŐFOKÚ FEGYELMI ELJÁRÁS	34

A MÁSODFOKÚ FEGYELMI ELJÁRÁS	36
FELÜLVIZSGÁLAT.....	36
ELÉVÜLÉS.....	37
VÉGREHAJTÁS	37
IX. NYUGDÍJSZABÁLYZAT.....	38
IV. fejezet.....	38
X. HATÁLYBA LÉPÉS.....	38
XI. FÜGGELÉKEK.....	38

PREAMBULUM

Az erdélyi országgyűlés 1568. évi vallásügyi határozata a világon először, addig sehol nem ismert mértékben foglalta törvénybe a lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogot. Mindez az egyetlen erdélyi alapítású magyar történelmi egyház állami elismeréséhez vezetett, ugyanakkor e törvénynek köszönhetően Erdély a korabeli vallásszabadság és felekezeti türelem földjévé vált. Az unitáriusok, Jézus tanításai alapján, a magyar történelmi keresztény egyházak családjába tartozóknak vallják magukat.

Miután unitárius egyházunkat évszázadokon át sorvasztották, majd a trianoni diktátum következtében maradék egyházszervezetünket is feldarabolták, a XXI. század eleje új lehetőséget teremtett a Kárpát-medencei magyar unitáriusok egyházi egységének helyreállítására.

A kedvező nemzeti és nemzetközi lehetőségekkel élve, a közel 450 éves történelmi hagyományaink alapján a két magyar unitárius egyházrész, az Erdélyi Unitárius Egyház és a Magyarországi Unitárius Egyház illetékes főhatóságai elhatározták az egyházszervezeti egység helyreállítását, amely a Magyar Unitárius Egyházban testesül meg.

A jövőbeli működésében, szervezeti felépítésében, belső jogrendjében, valamint istentiszteleti és szertartási rendjében egységes egyházszervezet az Erdélyi Unitárius Egyház és a Magyarországi Unitárius Egyház egyesülése által jön létre.

Az unitárius egyház a fejlődő és gyarapodó élet mellett kötelezte el magát már létrejött pillanatától fogva, és most is azt szolgálja. Ebből fakadtak a múltban is, fakadnak ma is időszerű tennivalói: fokozni, gyarapítani az emberekben lévő jó képességeket, és e törekvés sikere arányában elnyerni Isten szent szellemének tisztító, javító és öntudatosító erejét, hogy általa olyan közösségi életet teremthessen, melyben a szeretet, a testvériség és a béke sugárzása tölti el az emberek lelkét.

A Magyar Unitárius Egyház egységes Alaptörvénye érvénybe lépéséig (2011 vége – 2012 eleje) a magyarországi unitárius egyházrész, az egyesülési folyamat értelmében módosított, saját alaptörvénye szerint működik Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Unitárius Egyházkerülete néven. Ezt az alaptörvény-módosítást és a névváltoztatást legkésőbb 2011. február 28-ig fogadja el a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ Meghatározás, székhely és főhatóságok:

- 1) Az országban élő unitáriusok valláserkölcsei közössége alkotja a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Unitárius Egyházkerületét (rövidítve továbbiakban MUE, Egyházkerület vagy Egyház), amelynek tagja lehet minden unitárius szertartás keretében megkeresztelt vagy az unitárius hitre áttért személy.
- 2) Székhelye: Budapest, V. Nagy Ignác utca 2-4. Képviselője a püspöki helynök és a MUE főgondnoka együttesen, vagy külön-külön.
- 3) Az egyház főhatóságai: az Egyházkerületi Képviselő Tanács (továbbiakban EKKT) és az Elnökség.

2.§ A MUE szoros kapcsolatot tart fenn a Magyarországon működő minden keresztény egyházzal, ápolja és építi a kapcsolatait a világ keresztény és nem keresztény egyházaival, kiemelten a magukat unitáriusnak és univerzalistának nevező egyházakkal. Toleráns mindazon egyházakkal és vallási közösségekkel, akik legfőbb céljuknak az emberi lélek és Istenbe vetett hit ápolását tartják, és e szerint cselekszenek.

3.§ A MUE elítéli az emberek nemük, fajuk, vallásuk, nemzetiségük, etnikai hovatartozásuk, politikai nézetük alapján való hátrányos megkülönböztetését.

4.§ A MUE befogadja mindazokat a megkeresztelt személyeket (a megkeresztelés tényét igazolni kell), akik az unitárius egyház hitelveit, és az ebből fakadó erkölcsi elveket magukra nézve kötelezőnek ismerik el, és erről írásos nyilatkozatot tesznek, és azokat a még meg nem keresztelt személyeket, akiket az unitárius egyház szertartása szerint megkeresztelnek.

5.§ A Magyar Állam és a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Unitárius Egyházkerülete viszonyát az ország alkotmánya szabályozza. Az egyház törvényei az Alkotmánnyal és az állami törvényekkel nem állhatnak ellentétben.

6.§ A MUE önálló jogi személy. Intézményei, egyházközségei az EKKT döntése alapján válhatnak jogi személyekké.

7.§ Az Egyházi Képviselő Tanács, az Elnökség, az egyházközségi közgyűlés és a presbitérium határozatai nem lehetnek ellentétesek jelen törvény rendelkezéseivel.

8.§ Az EKKT határozatainak közzététele és érvényessége:

- 1) A MUE hivatalos lapja az *Unitárius Élet*. Az EKKT határozatait, a meghozatalát követő számban, teljes terjedelmében (költségvetés esetén annak fő tételeit) közzé kell tenni.
- 2) Az egyházközségi közgyűlés és presbitérium határozatait a helyben szokásos módon, szószéki hirdetéssel, kifüggesztéssel, egyházközségi kiadványban stb. kell nyilvánosságra hozni.
- 3) Az egyházi testületek üléseiről készült jegyzőkönyveket mindazok megkapják, akik az ülésen jogosultak részt venni.
- 4) A határozat érvényességéhez a jelenlévők 50% + 1 fő szavazata szükséges.

- 9.§** Nyílt szavazás esetén a szavazásra jogosult jelenlevő tagok 1/5-nek indítványára név szerinti szavazást kell tartani. Ingatlan, vagy ingó vagyoni jellegű ügyeknél minden esetben a név szerinti szavazás elrendelése kötelező.
- 10.§** Az egyházi hivatal és tisztség betölthetőségének alsó korhatára a 18. míg a felső korhatára a 70. életév betöltése. A 70. életév előtt megválasztott tisztségviselők megbízatása a megbízatási időszak végéig tart. Kivételes esetben az egyházközségek közgyűlése ezt a korhárt konkrét személyre szólóan kiterjeszthetik 75 évre.
- 11.§** Az az egyházi hivatalt vagy tisztséget betöltött személy, aki a MUE-nak szándékos, vagy gondatlan magatartásával kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Károkozás esetén a kártérítésről és annak mértékéről az Elnökség kezdeményezésére az EKKT dönt, figyelembe véve a cselekmény súlyosságát, illetve a gondatlanság mértékét és az okozott kár nagyságát.
- 12.§** Nem lehet egyházi tisztségviselő:
- 1) aki magatartásával az egyházi és a valláserkölcsei életet veszélyezteteti;
 - 2) akit büncselekmény miatt a bíróság szabadságvesztésre ítélt;
 - 3) akit jogerős ítélettel mellékbüntetésként a közügyek gyakorlásától eltiltottak, ennek tartama alatt.
- 13.§** Az egyház fő tisztségviselői (az Elnökség tagjai) és a lelkészek politikai párt tagjai nem lehetnek, aktív pártpolitikai tevékenységet sem az egyházon belül, sem azon kívül nem végezhetnek, de állampolgári jogukat (pl. választáson való részvétel) természetesen gyakorolhatják. Az egyház világi tisztségviselőinek is tartózkodniuk kell az egyházon belül és azon kívül az egyházzal összefüggő politikai véleménynyilvánítástól.
- 14.§** Ingatlanok tulajdonjoga:
- 1) A meglévő, az állam által visszaadásra kerülő, adományozók által felajánlott ingatlanszerzések, vagy új ingatlan vásárlások esetén, minden egyházi ingatlan tulajdonosa – mint jogi személy – a MUE. (Lásd még **39. § i.)**)
 - 2) A MUE az egyházközségek területéhez tartozó ingatlanokra az egyházközség számára használati jogot adhat. (4. függelék.)
- 15.§** A MUE címere stilizált aranysegélyes címerpajzsból és a föléje helyezett koronából áll. A címerpajzs kék mezejében, a farkát harapó, kört alkotó kígyó a bölcsességet és örökkévalóságot jelképezi. A körön belül, a kígyó előtt lévő félgömb alakú zöld dombon a szelidséget szimbolizáló, bal felé néző fehér galamb áll. A címerpajzs fölött levő, ékkövekkel díszített, ötágú arany korona, melynek ágai tulipán motívumokból kialakított kereszttek, az Egyház keresztény voltának és nemességének a megjelenítése.
- 16.§** A MUE zászlaja téglalap alakú. Szélei aranyrojtokkal szegélyezettek, sarkain aranybojtokkal. A zászló alapszíne selymes-fehér. Középen az Unitárius Egyház színesen rajzolt címere. Fölötte félkörösen, nyomtatott nagy betűkkel írva: „Egy az Isten”, utána apró betűvel: Efézus: 4, 6. A címert alulról, nagybetűkkel, félkörösen írva a következő szöveg öleli körül: MAGYAR UNITÁRIUS EGYHÁZ. Legalul, középen, két díszítő fenyőág között az évszám: 1568. A teljes szöveg és díszítés aranyozott.
- 17.§** A pecsét felirata, a zászló elhelyezése:
- 1) A MUE pecsétjének (körbélyegzőjének) felirata, az Unitárius Egyház címere körül helyezkedik el: MAGYAR UNITÁRIUS EGYHÁZ – 1568 – MAGYARORSZÁGI UNITÁRIUS EGYHÁZKERÜLETE
 - 2) A zászlót a MUE hivatalában kell elhelyezni. Állapotáért felelős személy a hivatal vezetője.

18.§ Jelen Alaptörvény, a Magyar Unitárius Egyház egységének a helyreállításáért megkötött Egyezményt az Erdélyi Unitárius Egyház és a Magyarországi Unitárius Egyház között hét pontban teljes egészében becikkelyezi, és értelemszerűen hatályosnak fogadja el.

II. AZ EGYHÁZKÖZSÉG ÉS HATÓSÁGAI

EGYHÁZKÖZSÉG

19.§ Meghatározás, pecsét:

- 1) Egy meghatározott közigazgatási területen élő unitáriusok alkotnak testületileg szerveződve egyházközséget. E területi lehatárolást a törvény 6. sz. függeléke tartalmazza.
- 2) Az egyházközségek lehetnek anya- és szórványegyházközségek.
 - a) Az anyaegyházközségek azok, amelyeknek önállóan kinevezett lelkésze van. Az egyházközség több lelkészt is tarthat. Az anya egyházközséghez szórványok is tartozhatnak.
 - b) Egy összefüggő szórványterületen lévő hívek önálló szórványegyházközséget alkothatnak, önállóan kinevezett lelkész szolgálatával.
- 3) Az egyházközség hivatalos körpecséttel rendelkezik. Felirata az egyházi címerpajzs körül: „.....-i Unitárius Egyházközség”. A pecséthasználat az aláírási joghoz kötött. (7. függelék.)

20.§ Megalakulás, változás, megszűnés:

- 1) Új egyházközségek alakulásához, a meglévők társulásához, általában az egyházközségi jellegnek és viszonyoknak a módosításához az Elnökség javaslatára az EKKT dönt.
- 2) Egy meglévő, de megszüntetendő egyházközség csak akkor számolható fel, ha a hívek további szervezeti hovatartozásáról (pl. szórvány) döntés született.
- 3) Ilyen változásokkal felmerülő vagyonmegosztási, vagyonegyesítési, stb. kérdésekben az EKKT dönt.

21.§ Az egyházközségi tagsággal kapcsolatos rendelkezések:

- 1) Egyházközségi tag lehet minden megkeresztelt személy, aki az unitárius egyház hitelveit és az ebből fakadó erkölcsi normákat magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az egyházközség fenntartásához illő módon hozzájárul, illetve a hozzájáruló személy házastársa, vele egy háztartásban élő, önálló keresettel rendelkező és nem rendelkező gyermeke.
- 2) Az Egyházközség közgyűlésének tagja – és így választó, illetve választható – az a nagykorú egyházközségi tag, aki saját maga, vagy nevében megnevezetten családtagja az egyházközség fenntartásához hozzájárul.
- 3) Minden személy annak az egyházközségnek a tagja, ahol lakhelye szerint egyházi nyilvántartásba vették, és ahová az egyházközségi hozzájárulást fizeti.
- 4) Az ország területén élő minden unitárius személy tagja lehet a lakóhelye szerint, vagy a saját maga által választott egyházközségnek.

- 5) A külföldön élő unitárius személy – amennyiben Magyarországon bejegyzett lakhelye van - tagja lehet az általa választott egyházközségnek.
- 6) Aki egyházközségén kívül más egyházközség fenntartásához is hozzájárul, ott is gyakorolhatja az egyházközségi jogokat, de a választási és választhatósági jogát csak egy egyházközségben gyakorolhatja, ahol nyilvántartásba vétele ellenőrizhető.

22.§ Az egyházközségi tag jogai:

- 1) az istentiszteleteken részt venni, egyházi szertartásokban részesülni,
- 2) amennyiben a közgyűlés tagja, úgy joga az egyházi tisztségviselők megválasztásában részt venni, és ilyen tisztségekre megválasztatni,
- 3) az egyházi intézmények jótéteményeit élvezni,
- 4) jogai sérelme esetén e törvény szerint védelmet kérni, és jogorvoslattal élni.

23.§ Aki egyházközségéből más egyházközségbe jelentkezik át, hat hétig még az előbbi, utána az utóbbi egyházközség tagja. Lakcímváltozást köteles bejelenteni az egyházközségnek.

24.§ Az egyházközségi tag kötelezettségei:

- 1) vallásos és erkölcsi életet élni,
- 2) gyermekei vallás-erkölcsi neveléséről gondoskodni,
- 3) az egyházi törvényeket, rendszabályokat tiszteletben tartani,
- 4) megbízatásaiban, választott tisztségeiben híven eljárni,
- 5) a felettes hatóságoknak engedelmeskedni,
- 6) az egyházközség fenntartásához hozzájárulni.

25.§ Tevékenységét az egyházközség maga szervezi és igazgatja az egyházközségi hatóságok és tisztségviselők útján, e törvény által megszabott keretek között, az egyházi főhatóságok felügyelete mellett.

26.§ Hatóságok, tisztségviselők és hatáskörük:

- 1) Egyházközségi hatóságok: a közgyűlés és presbitérium.
- 2) Egyházközségi tisztségviselők: lelkész, gondnok, énekvezér, pénztáros, presbiterek, jegyző, világi hitoktatók és a templomgondozó.
- 3) Amennyiben az egyházközségnek több lelkésze, illetve gondnoka van, közöttük a hatásköröket a presbitérium osztja meg.

27.§ Lelkészek temetési költségéről:

- 1) A szolgálatban álló lelkész és az énekvezér elhalálása esetén a temetési költséget az egyházközségnek kell viselnie.
- 2) Szolgálaton kívüli nyugdíjas lelkész esetén ez a kötelezettség a MUE-ra hárul.

EGYHÁZKÖZSÉGI KÖZGYŰLÉS

28.§ A közgyűlés az egyházközség szervezetében legfőbb döntéshozó és irányító hatóság. Ebből következik: joga és kötelessége az egyházközség minden egyes tisztségviselőjét és szervét beszámoltatni. Felügyeletét az EKKT gyakorolja.

29.§ Elnöke, tagjaik és a joggyakorlás feltétele:

- 1) A közgyűlés elnöke egyházi részről a lelkész, világi részről a gondnok;
- 2) A közgyűlés tagjai:
 - a) hivatalból valamennyi egyházközségi tisztségviselő
 - b) az egyházközség minden olyan nagykorú tagja, aki az egyházi szolgálatokat rendszeresen igénybe veszi, kiskorú gyermekeinek valláserkölcsi neveléséről gondoskodik, és az egyházközség fenntartásához hozzájárul.
- 3) A közgyűlés tagjai jogaikat csak személyesen gyakorolhatják.

30.§ A közgyűlési tagok névsorával kapcsolatos rendelkezések:

- 1) A közgyűlési tagok névsorát és címjegyzékét a lelkész folyamatosan vezeti, azon személyeknél, akik egynél több egyházközség fenntartásához fizetnek hozzájárulást feltüntetve, hogy mely egyházközségben kívánnak élni választójogukkal. Az egyházközség presbitériuma évente összeállítja ezt a névsort és minden év december 15. napjáig közszemlére teszi az egyházközség hivatalos helyiségében és hirdetőtábláján, és azt az év során még bekövetkező változásokkal együtt, mint a közgyűlési tagok és választók névjegyzékét, a lelkészi jelentés mellékleteként felterjeszti a MUE püspöki helynöki hivatalába, ahol ezekből aktualizált országos névsor készül.
- 2) A névsorral szemben bármely egyházközségi tag a közszemlére tételtől számított 15 napon belül írásban felszólalással élhet. A felszólalást a presbitérium 15 napon belül köteles megvizsgálni, arról minősített többséggel határozni, majd ennek eredményéről a felszólalót írásban értesíteni.

31.§ A közgyűlés évente legalább egyszer, de szükség szerint bármikor üléseshet. Az évi rendszeres közgyűlést minden év február 15. napjáig kell összehívni.

32.§ A közgyűlés összehívása:

- 1) A közgyűlést a két elnök hívja össze, a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, a tárgyszorozat ismertetésével.
- 2) Az összehívás történhet szószéki hirdetéssel, írásbeli meghívóval, újság vagy más egyéb módon úgy, hogy a közgyűlés tagjai annak helyéről és idejéről megfelelő módon értesülhessenek, és az írásos előterjesztéseket a lelkészi hivatalban megismerhessék, illetve megkaphassák

33.§ A közgyűlés határozatképes, ha a tagok fele jelen van. Ha nincs jelen a tagok fele, a közgyűlést 8 napon belül meg kell ismételni. Ez esetben a megjelentek létszámára tekintet nélkül a közgyűlés – az eredetileg meghirdetett napirendi pontokra vonatkoztatva – határozatképes. Ezt a körülményt semmisség terhe alatt az eredeti meghívóban közölni kell.

34.§ A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

- 1) A lelkész, a gondnok és a presbitérium évi jelentésének megtárgyalása és elfogadása, írásos előterjesztés alapján;
- 2) A megüresedett vagy üres lelkészi állás betöltéséről való gondoskodás, meghívás, meghívásról való lemondás vagy áthelyezés útján;
- 3) Az énekvezér, gondnok, pénztáros, jegyző, keblitanácsosok és templomgondozó megválasztása és esküjük bevétele;
- 4) Az EKKT-ba a küldöttek megválasztása a presbitérium általi, illetve helyszíni jelölés alapján, továbbá megbízó levelük kiadása;

- 5) Az éves zárszámadás illetve költségvetés megvitatása, elfogadása, írásos előterjesztés alapján;
 - 6) Az egyházközségi hozzájárulás mértékének meghatározása;
 - 7) Javaslatot tesz az egyházközségi ingatlanok eladására, vételére, cseréjére, kölcsönvételére;
 - 8) Javaslattétel tiszteletbeli címek adományozására.
- 35.§** A közgyűlés munkájáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvet az elnökök, a jegyző és a gyűlés kezdetén választott két hitelesítő írja alá, a közgyűlés időpontjától számított 15 napon belül. A jegyzőkönyvet a hitelesítést követően 8 napon belül fel kell küldeni a MUE Hivatalba.
- 36.§** A szórványegyházközség közgyűlésének jogában áll különösen indokolt esetben az EKKT engedélyével a gondnoki és pénztárosi tisztség egyesítése. Ebben a rendkívüli esetben a presbitérium minden ülésén be kell számoltassa a gondnok-pénztárost.
- 37.§** Az egyházközségi közgyűlés határozata ellen fellebbezni lehet az Elnökséghez és az EKKT-hoz. A fellebbezés a közgyűlésen szóban bejelentendő és 15 napon belül írásban indokolandó. A másodfokú fellebbezéseknél a 15 napos határidő az első fokú határozat kézhezvételétől számít.

PRESBITÉRIUM

- 38.§** Meghatározása, feladata, taglétszáma, megválasztása:
- 1) A presbitérium az egyházközség elsőfokú irányítója, felügyelő és végrehajtó hatósága.
 - 2) Tevékenységéről köteles a közgyűlésnek beszámolni, határozatairól számot adni.
 - 3) A presbiterek száma az egyházközség tagjainak számához igazodóan 5-20 fő között lehet, amely azonban nem haladhatja meg a közgyűlés tagjainak 20%-át. Ezen kívül hivatalból tagjai a presbitériumnak az egyházközségi tisztségviselők.
 - 4) A presbitereket a közgyűlés 6 évre választja, a zsinati évet megelőző évben, a zsinatot megelőzően fél évvel. Tagjai újraválaszthatóak. A presbitérium tagjai jogukat csak személyesen gyakorolhatják.
- 39.§** A presbitérium negyedévenként legalább egyszer ül össze.
- 40.§** A presbitérium elnöke egyházi részről a lelkész, világi részről a gondnok.
- 41.§** A presbitériumot a két elnök egyetértőleg, írásbeli meghívóval, legalább 8 nappal előbb, a napirendi pontok megnevezésével és lehetőleg az írott anyag csatolásával hívja össze. Bármelyik elnök akadályoztatása esetén elnöktársa egymaga is összehívhatja a presbitériumot, s elnöklete alatt érvényes határozatok hozhatók.
- 42.§** Az a presbiter, aki valamely ügyben személyesen érdekelve van, az ügy tárgyalásakor az ülésen nem lehet jelen.
- 43.§** A presbitérium tagjainak a megjelenésében való akadályoztatásukat lehetőleg előre be kell jelenteniük. A jegyző a hiányzásokról nyilvántartást vezet. Háromszori igazolatlan távollétével a presbiter önmagát zárja ki a presbitérium tagjainak sorából. A jegyző erről írásban értesíti a presbitert.
- 44.§** A presbitérium teendői:

- 1) Ellenőrzi korábbi határozatainak végrehajtását és végrehajtja a közgyűlés és a felsőbb egyházi hatóságok határozatait.
- 2) Örökdik az egyházközség vallási és erkölcsi élete felett.
- 3) Örökdik a felett, hogy az istentisztelet, a keresztelés, a konfirmáció, az úrvacsoraosztás, a házasság megáldása, a temetés és az egyházi ünnepek alkalmával az egyházközség tagjai az egyházi törvények szerint vegyenek részt, illetve részesüljenek a lelki javakban.
- 4) Örökdik a felett, hogy a templom csak egyházi célokat szolgáljon.
- 5) Gondoskodik a bibliaórák, a gyülekezeti összejövetelek rendjéről, valamint egyházi énekeskönyvek, ismeretterjesztő vallás-erkölcsi tartalmú könyvek, füzetek terjesztése útján a hitélet élénkítéséről.
- 6) Gondoskodik a hozzá forduló rászorult szegényekről, árvákról, betegekről a keresztényi könyörület szellemében.
- 7) Megállapítja a lelkész, az énekvezér és az alkalmazottak javadalmazását.
- 8) Felügyel az egyházközség vagyonára, annak épségben tartására, jövedelmezőségére, gyarapítására, az egyházi épületek karbantartására, a szükséges biztosítások megkötésére. Nyilvántartja az egyházközség mindenkori vagyoni helyzetét, és a közgyűlésen az indokolt előterjesztéseket megteszi.
- 9) Évenként január 31-ig 2-2 példányban véleményezéssel a közgyűlés elé terjeszti a megelőző év gondnoki, illetve pénztárosi zárszámadást, valamint a következő évre előkészített költségvetést. Elfogadását követően 8 napon belül fel kell küldeni a MUE Hivatalba.
- 10) Ingatlan tulajdon megszerzése, elidegenítése, valamint új épület építése vagy réginek nagyobb mérvű átalakítása alkalmával az EKKT és az illetékes polgári hatóság engedélyét beszerzi. Dönt az egyházközség használatában lévő ingatlanok hasznosításáról, amelyről tájékoztatja az EKKT-t.
- 11) Az alapítólevelek, illetve adománylevelek eredeti példányait megőrzés végett felterjeszti az EKKT-hoz, az egyházközségnél hiteles másolat marad. Dönt az egyházközségnek felajánlott ingó és ingatlan adományok elfogadásáról. Ingatlan adomány esetén a MUE tulajdonjogának bejegyzése mellett az egyházközség meghatározza, hogy azt természetes állapotában vagy pénzbeli értékében kívánja hasznosítani. Ha ingatlanként megtartja, úgy annak fenntartásáról, kezeléséről saját hatáskörében, az egyházközség költségvetésének terhére gondoskodni köteles. Értékesítési szándék esetén a MUE piaci áron elővásárlási joggal rendelkezik, és megvásárlás esetén azzal tulajdonosi jogain túl használóként is rendelkezik.
- 12) Gondoskodik a vizsgálószerk tagjainak elszállásolásáról és ellátásáról.
- 13) A lelkész javaslatára dönt a világi hitoktató alkalmazásáról.
- 14) Szerződéssel felfogadja a templomgondozót, és felügyel, hogy híven és lelkiismeretesen végezze munkáját.
- 15) Évente összeállítja a közgyűlés tagjainak névsorát.
- 16) Megállapítja az egyházközségi hozzájárulás javasolt mértékét.
- 17) Az „VII. ALAPÍTVÁNYOK” címszó alattiak tiszteletben tartása mellett létrehozhat alapítványt, megválasztja a kuratórium elnökét és annak tagjait, javaslatot tesz az alapítvány pénzének felhasználására.

- 45.§** A presbiterek vagyoniilag egyenlő arányban felelősek mindazokért a károkért, melyek a presbitérium tevékenysége nyomán származnak. A kártérítés kötelezettsége azonban nem terheli azokat, akik a határozatot a presbitériumi ülésben ellenezték, és ezt jegyzőkönyvbe vétették.
- 46.§** Az egyházközséget az egyházi és a polgári hatóságok előtt a presbitérium elnökei együtt vagy külön-külön képviselik; az egyházközséget szükség esetén a presbitérium által ezzel megbízott presbiter is képviselheti.
- 47.§** A presbitérium üléseiről jegyzőkönyvet kell vezetni. A jegyzőkönyvet az elnökök, a jegyző és két hitelesítő írja alá, az ülés időpontjától számított 15 napon belül.
- 48.§** A presbitérium határozata ellen a fellebbezési szándéknak a gyűlésen szóban történő bejelentése esetén, 15 napon belül lehet írásban – indokolással – fellebbezni, első fokon az egyházközség közgyűléséhez, másodfokon az Elnökséghez, harmadfokon az EKKT-hoz, ugyancsak 15-15 napon belül.
- 49.§** Bizottságok létrehozása:
- 1) A presbitérium állandó, vagy ad hoc bizottságokat hozhat létre gazdasági, szociális, missziói, testvér-egyházközségi vagy egyéb feladatok ellátására.
 - 2) A bizottságok tagjainak száma 3 - 5 fő lehet.
 - 3) A bizottság évente, illetve a reá bízott feladat teljesítésekor köteles a presbitériumnak tevékenységéről beszámolni.

III. EGYHÁZKÖZSÉGI TISZTSÉGVISELŐK

LELKÉSZ

- 50.§** Meghatározás és elvárások:
- 1) A lelkész az egyházközség lelki és szellemi vezetője.
 - 2) A lelkészt magánéletében is a vallásosságból fakadó, Isten és felebaráti szeretetnek és áldozatkészségnek kell jellemeznie, és a keresztyeni erények mintaképeként kell állnia a gyülekezet előtt.
- 51.§** A lelkészi és segédlelkészi állás betöltésének feltételei:
- 1) Lelkészi szolgálatra csak az alkalmazható, aki a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Fakultásán letett szakvizsgával diplomát szerzett, kétévi lelkészjelölti szolgálatot teljesített, és lelkészképesítő vizsgát tett. Máshol szerzett oklevél esetén azt a lelkészjelöltnek a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Fakultásán el kell ismertetnie.
 - 2) Segédlelkészi szolgálatra alkalmazható az, aki teológiai diplomát szerzett.
 - 3) A végzettséget igazoló dokumentumokat a kinevezés előtt az egyházközségnek be kell mutatni, egyébként azok másolatát a püspöki helynöki irodában kell őrizni.
- 52.§** Ha az egyházközségnek több lelkésze van, ezek között a lelkészi teendőket és kötelességeket az egyházközség presbitériuma osztja meg és szabályozza.
- 53.§** A lelkész hatásköre, kötelességei:

1) Istentiszteletek és szertartások terén:

- a) Istentiszteletek tartása az érvényben lévő szertartási rend alapján, minden vasár- és ünnepnapokon, ezen kívül hétköznapokon szükség szerint; hitoktatás, konfirmálás, az úrvacsora kiszolgáltatása, keresztelés, a házasság megáldása, temetés és egyéb lelkészi szertartások elvégzése. Ezeket az evangélium szellemében és az unitárius vallás hitelveivel összhangban kell végeznie. A lelkész köteles az istentiszteleteket imával, igehirdetéssel, az egyházi rendelkezések szerint, a templom és a szószék méltóságához illő tisztelettel és készültséggel, keresztyén vallásos érzületet erősítő, hitbéli meggyőződést építő módon megtartani. A gyülekezet 3 napot meghaladó bejelentés nélküli elhagyása, az istentiszteletek tartásának elhanyagolása, azok pontos időben való meg nem tartása fegyelmi vétség.
- b) A segédlelkész által végzett szolgálati ténykedések irányítása, felügyelete.
- c) A lelkésznek – akár a templomban, akár magánháznál, vagy temetőben végez szertartást – hivatalának a szertartásrendben előírt külső jelvényeivel kell megjelennie. Hivatalos teendőket csak saját egyházközségében, valamint az oda tartozó szórványokban végezhet, más helyen csak az illetékes lelkész felkérése, illetve beleegyezése alapján.
- d) Nyugalmazott, szolgálatban nem lévő lelkész lelkészi teendőket csak az egyházközség illetékes lelkészének felkérése alapján, illetve beleegyezésével végezhet.
- e) Istentiszteleti szolgálatot lelkészek, segédlelkészek, lelkészjelöltek, legátusok; szükség esetén felkészített világi személyek végezhetnek.
- f) A lelkész a püspöki helynök rendeletére köteles egyházközségén kívül a lelkészi szolgálatot bármely alkalommal ellátni. Köteles továbbá beszo­lgálni olyan egyházközségekbe, melyekben a lelkészi állás üresedésben van; ezért a szolgálatért a lelkészi javadalomból kiszakítható méltányos tiszteletdíjban részesíthető. A helyettesítő lelkész a rendes lelkész minden kötelezettségét teljesíti.
- g) A püspöki helynök engedélyével bármely egyházközség segédlelkészt tarthat. Segédlelkészként unitárius teológiai abszolutóriummal rendelkező lelkészjelöltek alkalmazhatók. A segédlelkész által végzett lelkészi ténykedésért a rendes lelkész a felelős.
- h) Az istentiszteleteket a templomban vagy imaházban kell tartani. Ahol ilyenek nincsenek, a nyilvános istentisztelet más egyház templomában, magánháznál vagy más közösségi intézményben is megtartható.
- i) (1) Az úrvacsora rendszerint az ünnepnap i­stentisztelet alkalmával, kenyérral és közös kupából (kivételesen kis kehelyből) borral szolgáltatandó, a Kátét véve alapul.
(2) Az úrvacsoraosztást a közvetlenül megelőző vasárnapon a szószékről ki kell hirdetni. Betegség vagy egyéb akadály esetén a lelkész az úrvacsorát egyéni ké­résre is kiszolgálhatja.
- j) A lelkész képzettségéhez az éneklés is hozzátartozik, ezért ott, ahol nincs énekvezér, az istentiszteleten és minden más egyházi szertartáson az énekvezéri teendőket is köteles ellátni. Ahol énekvezér van, ott a lelkész csak felügyel az éneklésre.

- k) A kereszteleés minden alkalommal a templomban, szükség esetén a lelkészi hivatalban vagy magánháznál történik. Az áttért felnőttek csak abban az esetben kereszteleendők meg, ha nem keresztény felekezetből jöttek át egyházunkba, vagy ha biztosan megállapítható, hogy még nincsenek megkeresztelve. Az ilyenek megkeresztelését mindig meg kell előznie a kellő vallásos oktatásnak és a keresztény hitükről, vallásos meggyőződésükről való bizonyoságtételnek. A keresztszülők vagy helyetteseik jelenléte – súlyos akadályoztatás esetét kivéve – a kereszteleésnél kívánatos és szükséges.
- l) A lelkész kötelessége az úrasztalához először járulókat valláserkölcsei neveléssel megfelelően felkészíteni, és a konfirmációt ünnepélyes keretek között végezni.
- m) A konfirmálásra a 14. életévét betöltött személy esetében kerülhet sor. Rendkívül indokolt esetben is, csak a legkevesebb 12. életévét betöltött személy konfirmálható.
- n) (1) A lelkész köteles, ha a házastársak az egyházi megáldás céljából nála jelentkeznek, a megkötött polgári házasságot – a felek részére kiállított hatósági anyakönyvi kivonat felmutatása után – megáldani, akár tisztán unitárius, akár vegyes házasságról van szó, és abban az esetben is, ha a házastársak nem unitáriusok. A házasság megáldása a templomban (imaházban), a lelkészi hivatalban vagy magánháznál is történhet.
- (2) Ha a felek – tekintettel arra, hogy az egyik fél más vallású, és annak templomában – már megesküdték, az unitárius lelkésznek tilos ismételten megesketni őket. Ugyanakkor az unitárius lelkész részt vehet vagy a saját vagy más vallású templomban ökumenikus esketési, vagy más szertartáson.
- o) (1) Az unitárius egyházba való belépéshez vagy áttéréshez - a **2B§** betartása mellett - az érdekelt írásbeli nyilatkozata szükséges. (2a függelék.) Tekintettel a lelkiismereti és vallásszabadság elvére – melyet a Magyar Köztársaság alkotmánya szentesít, s mely megegyezik unitárius egyházunk négy évszázados hagyományaival – a nyilatkozat aláírásán kívül semmilyen más formai eljárásra nincs szükség.
- (2) A lelkész köteles gondoskodni arról, hogy az egyházba belépők az unitárius vallás alaptételeit megismerjék, s ez által áttérésük tudatos legyen.
- (3) A lelkész hason oda, hogy az unitárius családok egyházunk hagyományainak megfelelő haladó szellemben, a toleranciának, a szabadság szeretetének és békeességnek szellemében építsék és fejlesszék lelki életüket.
- p) (1) A lelkész a temetést a gyakorlatban lévő egyházi szertartás szerint végzi. A temetési szertartás csak akkor végezhető el, ha az állami anyakönyvi hivatal által kiállított halotti anyakönyvi kivonatot bemutatták. Kivétel: természeti katasztrófa vagy háború.
- (2) Felkérésre mindenki részesítendő temetési szertartásban a halál nemére, az elhunyt felekezeti hovatartozására való tekintet nélkül.
- 2) A lelkipásztori gondozás terén:
- a) A lelki gondozás keretében gyülekezeti tagjait és azok családjait otthonukban rendszeresen látogatja. Az áttértek fokozott lelki gondozására odafigyel.
- b) A betegeket otthonukban vagy a kórházban meglátogatja.

- c) Végzi a szabadságvesztésre ítéltet, szellemi és testi fogyatékosok, öregek, árva és szenvedélybetegek, és általában a szükségben levők lelki gondozását.
- d) Az istentiszteleti és szertartási alkalmakat és az egész lelkészi szolgálatát a lelki gondozás szolgálatába állítja.

3) A valláserkölcsei nevelés terén:

- a) A lelkész hason oda, hogy a szülők gyermekeiket unitárius valláserkölcsei nevelésben és vallásoktatásban részesítsék.
- b) Öntudatos unitárius szellemben végezzen konfirmációra való előkészítést, lehetőség szerint egy éven keresztül, szem előtt tartva, hogy a 14 éven aluli növendékek nem konfirmálhatók.
- c) Szervezze az ifjúsági egyesület alakítását és támogassa annak működését, és segítse elő minden olyan rendezvény megtartását, mely a gyermekek és ifjak valláserkölcsei nevelését szolgálja.

4) Az egyházközség igazgatása és ügyvitelének terén:

- a) Elkészíti az évi lelkészi jelentést az egyházközség vallási életéről, közigazgatásáról és vagyoni helyzetéről, és azt a következő év február 15-ig felterjeszti az EKKT-hoz.
- b) A közgyűlést és a presbitérium gyűlését a gondnokkal, mint világi elnökkel egyetértőleg összehívja, és azokon elnököl.
- c) (1) A lelkész köteles a keresztelesekről, a házasságok megáldásáról, a halottak eltemetéséről saját kezével anyakönyvet vezetni. Vezet továbbá nyilvántartást a hívekről, a konfirmáltakról, az áttértekről és a kitértekről, a választói névjegyzékről. Az anyakönyvekben kiigazítást csak az egyházi főhatóság engedélyével alkalmaz. (2b, 2c, függelék)
- (2) Az egyházközségi anyakönyvek, leltár és pénztárkönyv vezetésének elhanyagolása fegyelmi vétség.
- d) A lelkész az 1895. október 1. előtti anyakönyvekből a fél kérésére és költségére illetékbélyeggel ellátva közhitelességű kivonatokat köteles kiállítani. Az 1895. október 1. utáni anyakönyvekből a lelkész egyházi célra illetékmentesen adhat ki kivonatokat. Más célra ezek a kivonatok is illetékkötelesek.
- e) A lelkész kötelessége az egyházközség anyagi ügyeire felügyelni, az EKKT által fogantatott pénzügyi szabályzatot betartani. Az egyházközség vagyonáért anyagi felelősséggel tartozik. Az általa átvett pénzügyi összegeket köteles az egyházközség pénztárába haladéktalanul befizetni. A beérkezett értéktárgyakat, valamint értékeket képviselő okmányokat a gondnokkal és a pénztárossal együtt leltárba veszi. A gondnokkal együtt vagy külön is, személyesen, vagy a presbitérium felhatalmazásával kiküldött bizottság által köteles szükség szerint, de évenként legalább kétszer pénztárvizsgálatot tartani. E vizsgálatról a legközelebbi presbitériumi ülésen jelentést kell tennie.
- f) A lelkész az egyházi főhatóságok törvényes határozatait, felhívásait és egyéb intézkedéseit készséggel és pontosan teljesíti; végrehajtja az állami törvényeket, és azon döntéseket, melyeket bíróságok és polgári hatóságok közvetlenül hozzá intéznek. Köteles felügyelni ezek megtartására. Ugyanakkor köteles az egyházközségi, közgyűlési, presbitériumi ügyvitelt végezni, a határozatokra odafigyelni és azokat betartatni, illetve betartani.

- g) A lelkész az egyházközséghez érkezett beadványokat iktatja, az iktatókönyvet vezeti, az iratokat rendeltetési helyükre juttatja, és a végrehajtás iránt intézkedik. Minden kiadmányozott hivatalos iratot és bizonyító erővel bíró okmányt ellát aláírásával és az egyházközség hivatalos pecsétjével.
- h) Az irattár a lelkész gondozásában áll a lelkészi hivatalban vagy a lelkészi lakásban. A lelkész gondozza és őrzi az egyházközség hivatalos könyveit, az egyházközségi, illetve lelkészi könyvtárt, továbbá a klenódiomot (az úrasztali kelyheket, poharakat, a keresztlő poharat, stb.), ezekről leltárkönyvet vezet. Az egyházközségi irattárban selejtezni csak az egyházi főhatóság engedélyével szabad. Az egyházközségi irattár veszélyeztetettsége esetén az egyházi levéltáros javaslatára, az EKKT rendelkezésére, a lelkész az 5 évnél régebbi levéltári anyagot beszállítja az egyházi levéltárba.
- i) A lelkész az év végén összeállítja az egyházközség népesedési adatait, s a következő év első napjaiban felterjeszti az EKKT-hoz.
- j) A lelkész köteles felkutatni a még nyilvántartásba nem vett unitárius személyeket, különös tekintettel az áttelepültekre.
- k) A lelkész kezdeményezi, fenntartja és ápolja a külföldi testvér-egyházközségi kapcsolatokat.

54.§ A lelkész jogai:

- 1) A lelkész jogosult szolgálati lakásra, mely lelkészi kinevezésétől a lelkészi szolgálatának megszűnéséig illeti meg.
- 2) A lelkész jogosult évi 30 naptári nap fizetett szabadságra, amelynek időtartama alatt helyettesítéséről a püspöki helynök köteles gondoskodni. A szabadság nem eshet egyházi ünnepnapra, kivéve – különösen indokolt esetben - a püspöki helynök engedélyével.
- 3) Hosszabb szabadság vagy az egyházközségtől való huzamosabb távollét – beleértve a külföldi tartózkodást is – írásbeli úton kérelmezendő a püspöki helynöktől.
- 4) Az egyházközségből 3 napnál hosszabb időre csak a püspöki helynök engedélyével távozhat, de ebben az esetben ő maga köteles a helyettesítéséről gondoskodni.
- 5) A lelkész javadalmazása, betegbiztosítása és nyugdíjazása az érvényben lévő egyházi és világi törvények és rendelkezések szerint történik.
- 6) Amennyiben a lelkészi állást nő tölti be, a mindenkori állami törvényeknek megfelelően joga van szülési és gyermeknevelési szabadságra.
- 7) A lelkész jogosult az egyházközség által fizetett díjazásra, melynek mértékét évente a presbitérium állapítja meg.
- 8) Betegség esetén a lelkész javadalmazását folyamatosan kapja, függetlenül az alkalmi segélyektől, amelyeket az Elnökség, illetve az EKKT adhat.

55.§ Általános elvárások:

- 1) Minthogy a lelkész a híveinek lelki-szellemi vezetője, igyekezzék azok bizalmát, szeretetét és tiszteletét megszerezni. Vegyen részt hívei örömeiben, fájalmában, legyen a szerencsétlenek vigasztalója, a hívek minden hivatalos és magánügyében jóakarattal és szeretettel járjon el.
- 2) A lelkész magánélete legyen feddhetetlen, házassága mintaszerű, öltözködésében állásának tekintélyét és tisztességét tartsa szem előtt.

- 3) A lelkész legyen hű állampolgár, jó hazafi; legyen a közügyekben résztvevő, tevékeny ember, mindenekben az isten országa terjesztésén munkálkodván itt a földön, az emberek között.
- 4) Politikai pártnak lehet tagja, de nem lehet politikai párt választott képviselője.

LELKÉSZEK KINEVEZÉSE, MEGHÍVÁSA

56.§ Lelkeszi állás betöltése történhet:

- 1) meghívás alapján püspöki helynök kinevezéssel,
- 2) meghívó jogról való lemondás, vagy 60 napon túli késedelem esetén püspöki helynök kinevezéssel,
- 3) segédlelkész közvetlen püspöki helynök kinevezésével.

57.§ Betöltendő lelkészi állás keletkezhet:

- 1) új, önálló egyházközség létrehozása,
- 2) új lelkészi vagy segédlelkészi állás létesítése,
- 3) a lelkész lemondása,
- 4) a lelkész fegyelmi úton történő elmozdítása,
- 5) a lelkész nyugdíjazása,
- 6) a lelkész elhalálozása következtében.

Kinevezés

58.§ Minden lelkészi állás betöltéséhez az adott egyházközségbe történő püspöki helynöki kinevezés szükséges. Rendes lelkészi állás betöltése esetén, amennyiben az egyházközség közgyűlése minősített többséggel úgy dönt, hogy lemond meghívói jogáról, vagy a megüresedéstől számított hatvan napon belül nem tud dönteni, a püspöki helynök saját belátása alapján nevezi ki a lelkészt, akit az érintett egyházközség ellentmondás nélkül kell elfogadjon. A kinevezett lelkésznek két évig kötelessége az egyházközségben maradni.

59.§ A segédlelkészi állásokat a püspöki helynök kizárólagos hatáskörben közvetlen kinevezéssel tölti be. A segédlelkész kinevezéséhez szükség van a fölöttes lelkész beleegyezésére.

Szolgálatra rendelés

60.§ Rendkívüli esetben (szülési szabadság, betegség, tartós külföldi távollét, stb.) az egyházi jó ügyvitel érdekében az Elnökség a lelkészt szolgálattételre ideiglenes jelleggel – állandó állomáshelyén történő szolgálat mellett – más egyházközségbe is kirendelheti. Ezt a körülményt egyidejűleg az EKKT tudomására kell hozni.

Meghívás

61.§ Az egyházközség közgyűlése minősített többséggel a lelkészi állást meghívással töltheti be a megüresedéstől számított 60 napon belül. Ebben az esetben a püspöki helynök a meghívott lelkészt köteles kinevezni. Ha azonban a meghívott lelkész más egyházközség kinevezett lelkésze, annak az egyházközségi közgyűlésnek véleményét köteles kikérni, ahol a lelkész eddigi szolgálatát teljesítette, és a véleményt a döntésnél figyelembe veszi.

ÉNEKVEZÉR (KÁNTOR)

- 62.§** Énekvezér csak az egyházi főhatóság által elismert, lehetőleg szakmai oklevéllel rendelkező személy lehet. Az énekvezért az egyházközség közgyűlése választja meg. Javadalmazását a közgyűlés szabályozza.
- 63.§** Az énekvezér beköszöntőt tart az egyházközségben. Hivatalába a lelkész iktatja be, s tőle az esküt egyidejűleg beveszi.
- 64.§** Vasárnapra és egyházi ünnepnapra csak helyettes állítása esetén kap felmentést szolgáltatának végzése alól.
- 65.§** Az énekvezér jogai és kötelességei:
- 1) Nagypénteki istentiszteleten a passiót énekli, illetve vezeti.
 - 2) Az istentiszteletek és a temetések alkalmával az egyházi főhatóság által elfogadott énekeskönyvet használja.
 - 3) Kiváló gondot fordít a gyülekezet szép és összhangzó éneklésére, tanítja az egyházi énekeket a gyermekek, ifjak és felnőttek körében.
 - 4) A lelkésszel egyetértőleg részt vesz a valláserkölcsei nevelésben.
 - 5) Énekkart alakít, s azzal az istentiszteleteken és egyéb alkalmakkor egyházi énekek előadásával részt vesz.
- 66.§** Amennyiben az énekvezéri tisztség betöltésére nincs lehetőség, a teendők ellátására vonatkozóan a presbitérium intézkedik. Amennyiben az énekvezér unitárius vallású, hivatalból tagja a presbitériumnak. Ezen jogáról írásban lemondhat.

GONDNOK

- 67.§** A gondnok az egyházközség világi vezetője. Tisztségét vallásos buzgóságból, díjazás nélkül teljesíti. A gondnokot az egyházközség közgyűlése a presbiterekhez hasonlóan 6 évre választja. Esküt a közgyűlés, vagy a presbitérium előtt tesz.
- 68.§** A gondnok hivatalos teendői:
- 1) A lelkésszel egyetértőleg egybehívja a közgyűlést és a presbitérium üléseit, s azokon elnököl.
 - 2) Az egyházközség pénztárosát a lelkésszel együtt, vagy külön is, személyesen, vagy a presbitérium révén ellenőrzi, felette felügyeletet gyakorol, pénztárvizsgálatot rendel el.
 - 3) Az adók bevallásáért és befizetéséért felelős. Esetleges jogtalan adók és illetékek kirovása ellen időben felszólamlással él, az egyházközség vagyoni érdekeit e tekintetben is védi.
 - 4) Szorgalmazza, hogy az egyháztagok az egyházfenntartói járulékot rendszeresen fizessék.
 - 5) Az általa átvett pénzt az egyházközség pénztárába befizeti, az esetleges természetbeni juttatások megfelelő tárolásáról gondoskodik.
 - 6) Felügyel az egyházközség által használt ingatlanokra. A szükséges javítani valókról a presbitériumnak előterjesztést tesz, s azokat a nyert felhatalmazás alapján végrehajtja vagy végrehajtatja.

69.§ A gondnok az egyházközség anyagi ügyeiért felelősséggel tartozik.

70.§ A szórványegyházközség közgyűlésének jogában áll különösen indokolt esetben az EKKT engedélyével a gondnoki és pénztárosi tisztség egyesítése. Ebben a rendkívüli esetben a presbitérium minden ülésén be kell számoltassa a gondnok-pénztárost.

PÉNZTÁROS

71.§ A pénztárost az egyházközség közgyűlése – a presbiterekhez hasonlóan – 6 évre választja. Esküt a közgyűlés vagy a presbitérium előtt tesz.

72.§ A pénztáros teendői:

- 1) A megválasztása után jegyzőkönyv és leltár mellett haladéktalanul átveszi a volt pénztárostól az egyházközség pénztét, értéktárgyait és pénzürtékű papírjait.
- 2) Az egyházközség pénztét, értéktárgyait és pénzürtékű papírjait kezeli, betartva a számviteli, könyvviteli, adózási és társadalombiztosítási szabályokat.
- 3) Az egyházközség pénztét pénzürtézetnél helyezi el.
- 4) A gazdasági jövedelmeket a megfelelő nyugták, és ellennyugták kiállításával beveszi és elhelyezi, a bevételekről és a kiadásokról naplót vezet. A kiadási és bevételi nyugtákat egy arra jogosult személy utalványozza, egy másik arra jogosult személy aláírásával szentesíti, vagyis a nyugtákon – a befizető, vagy felvevő aláírásával együtt – három aláírás kell szerepeljen.
- 5) Szorgalmazza, hogy az egyházközség jövedelmei időben befolyjanak, s hogy a költségvetésbe felvett előirányzatok teljesíttessenek.
- 6) Az egyházközség pénze, értéktárgyai és pénzürtékű papírjai a lelkészi hivatalban vagy a lelkészi lakásban álló pánccélszekrényben, vagy zárral ellátott egyházközségi ládában tartandók. Ennek egyik kulcsát a pénztáros őrzi.
- 7) A pénztáros a hozzá befolyt pénzeket 24 órán belül köteles az egyházközség pánccélszekrényében vagy ládájában elhelyezni. Itt azonban hosszabb ideig csak olyan összeget tarthat, amelyre a napi kiadások fedezetére szükség van, a többi pénzürtézetben köteles elhelyezni.
- 8) A pénztáros minden év január 31. napjáig köteles az előző évi zárszámadást elkészítve azt a presbitérium elé terjeszteni és a tárgyévi költségvetés tervezetét a lelkéssel, és a gondnokkal elkészíteni, és ugyancsak a presbitérium elé terjeszteni.

73.§ A pénztáros nemcsak az egyházközségi pénzekért, értékekért és pénzürtékű papírokért, hanem az ezek kezelése során hibájából vagy mulasztásából bekövetkezett károsodásért is felelős. A felelősség mértékének megállapítása a közgyűlés hatásköre.

74.§ A pénztáros tisztségét vallásos buzgóságból, díjazás nélkül teljesíti.

75.§ Az egyházközség, amennyiben lehetősége van rá, és a szükség ezt kívánja, hivatásos könyvelőt alkalmazhat.

JEGYZŐ

76.§ A jegyzőt az egyházközség közgyűlése – a presbiterekhez hasonlóan – 6 évre választja. Esküt a közgyűlés vagy a presbitérium előtt tesz.

77.§ A jegyző teendői:

- 1) A közgyűléseken és a presbitérium ülésein a jelenléti ív körözése, a jelenlétről nyilvántartás vezetése, a tárgyalásra bocsátott iratok felolvasása, a szólni kívánók feljegyzése, a szavazatok összeszámolása.
- 2) A közgyűlés és a presbitérium jegyzőkönyvének vezetése, a jegyzőkönyv elkészítése és aláírása az ülés időpontjától számított 15 napon belül.
- 3) A jegyzőkönyvekre gondot visel, a kapcsolatos ügyiratokat megőrzi, s használat után a jegyzőkönyvvel együtt átadja a lelkésznek irattárba helyezés végett.

TEMPLOMGONDOZÓ

78.§ A templomgondozót a presbitérium fogadja fel munkaszerződéssel, mely kötelességeit tartalmazza.

IV. EGYHÁZKERÜLETI FŐHATÓSÁGOK ÉS INTÉZMÉNYEK

79.§ Meghatározás, a tagság feltétele:

- 1) A Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Unitárius Egyházkerülete főhatóságai:
 - a) Egyházkerületi Képviselő Tanács
 - b) Elnökség
- 2) A MUE Főhatóságának tagja nem lehet olyan személy, akit az Egyházi Fegyelmi Bizottság vagy világi bíróság jogerősen elítélt, függetlenül attól, hogy lelkésről vagy világi személyről van-e szó.

EGYHÁZKERÜLETI KÉPVISELŐ TANÁCS (EKKT)

80.§ Az EKKT a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Unitárius Egyházkerülete legfőbb önkormányzati testülete, a MUE autonómiájának legfőbb képviselője.

81.§ Az EKKT a hatályos törvények alapján vezeti az egyházat és intézkedik minden ügyében. Székhelye Budapest.

82.§ Az EKKT tagjai:

- 1) Hivatalból:
 - a) a püspöki helynök,
 - b) a MUE főgondnok,
 - c) a MUE főgondnok-helyettes,
 - d) a MUE főjegyző,
 - e) a főszámvevő, a gazdasági bizottság alelnöke (ha unitárius),
 - f) a Teológiai Műhely gondnoka,
 - g) a könyvtáros-levéltáros (ha unitárius),
 - h) a Heltai Gáspár Kft. ügyvezetője (ha unitárius),
 - i) az Unitárius Alapítvány elnöke (ha unitárius),

- j) felszentelt, egyházi szolgálatban álló lelkészek,
- k) egyházközségek gondnokai (egyházközségenként egy fő).
- l) Tanácskozási joggal meghívható bármely más személy.
- m) Egyházközségek által választott képviselők (1-1 fő, BUE 3 fő, BBUE 2 fő).

- 83.§** Ha valamely tisztség bármely ok miatt időközben megüresedik, annak betöltése csak a ciklus hátralévő részére történik.
- 84.§** Az EKKT határozatképességéhez a tagok 50% + 1 fő jelenléte szükséges. Határozatait a jelenlévő tagok 50% + 1 fő szavazatával hozza. Szavazategyenlőség esetén a levezető elnök szavazata dönt.
- 85.§** Létszámhiány esetén az ülést legalább egy órával az eredetileg kijelölt időpont utánra is össze lehet hívni, amennyiben a meghívóban ez az eshetőség meg volt jelölve. Az így újra összehívott EKKT ülés a megjelentek létszámától függetlenül határozatképes, azonban az első meghívóban közölt napirendtől nem térhet el.
- 86.§** Az EKKT elnökei a püspöki helynök és a MUE főgondnok. A püspöki helynököt akadályoztatása esetén a főjegyző, a főgondnokot akadályoztatása esetén a főgondnok helyettes helyettesíti. Ha az elnöklésre nézve még így is akadály mutatkoznék, egyházi részről a szolgálatban legidősebb rendes lelkész, világi részről a rangidős egyházi főtanácsai tag elnököl.
- 87.§** Az EKKT jegyzője a főjegyző. Akadályoztatása esetén az EKKT jegyzői teendők ellátására egy rendes lelkészt kér fel.
- 88.§** Az EKKT előadói az egyes napirendek előterjesztői és esetenként az egyes bizottságok képviselői (elnök, alelnök).
- 89.§** Az EKKT hatásköre:
- 1) Megtárgyalja és jóváhagyja az Elnökségnek az EKKT két ülése közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló jelentést
 - 2) Felügyelet az egyházközségek valláserkölcsei élete, vagyonkezelése és minden tevékenysége felett:
 - a) A vizsgálatokról felterjesztett jegyzőkönyveket megvizsgálja, a szükséges intézkedéseket megteszi, és minden felmerülő, a hatáskörébe tartozó ügyben rendelkezik.
 - b) A tanköteles és konfirmált unitárius ifjak valláserkölcsei neveléséről, hitoktatásáról gondoskodik.
 - c) Jóváhagyja az egyházközségek éves zárszámadását, költségvetését, adásvételi és kölcsön-ügyleteit.
 - d) Építkezéseknél megvizsgálja a tervrajzot, jóváhagyja a költség-előirányzatot és engedélyezi a kivitelezést.
 - e) Dönt az egyházközségek közötti vagyon- és terület- megosztási kérdésekben, továbbá valamennyi esetleg felmerülő vitás kérdésekben.
 - 3) Dönt ingatlanok vétele, eladása, megterhelése, a MUE részére felajánlott ajándékok, örökség és alapítványok elfogadása vagy visszautasítása, valamint az egyházi vagyon visszaszerzése tárgyában. Az egyházközségek használatába adott (4. sz. függelék) ingatlanok értékesítése esetében az egyházközségnek egyetértési joga van. (Lásd még a 39.§ k. pontját.)

- 4) Jogi szempontból felülvizsgálja és tudomásul veszi az egyházközségek használatában lévő ingatlanok hasznosításának tárgyában hozott egyházközségi határozatokat.
 - 5) Felügyeli és dönt a lelkészképzéssel és lelkésztovábbképzéssel kapcsolatos kérdésekben.
 - 6) Felügyeletet gyakorol a Teológiai Műhely felett.
 - 7) Szorgalmazza a hitelesítő napok tartását, különösen szórványban élő gyermekek részére.
 - 8) Ellenőrzi a lelkészek javadalmazásának biztosítását az egyházközségek részéről, és szükség szerint gondoskodik azok kiegészítéséről.
 - 9) Felügyel az egyházi rendre és fegyelemre. Az egyház belső életével kapcsolatos szellemi, irodalmi és gyakorlati tevékenységet ellenőrzi és irányítja.
 - 10) Ellenőrzi az egyházi pénzvagyton kezelését, az egyházi vagyonnal kapcsolatos könyvvitelt, évenként elfogadja a MUE zárszámadását és jóváhagyja a költségvetését. Meghatározza az Elnökség által együtt, illetve annak tagjai által egyénileg kiutalható összeghatárokat.
 - 11) Ellenőrzi az Unitárius Alapítványnak az alapítók rendelkezése szerint való kezelését. Intézkedik az alapítványok cél szerinti felhasználásáról. Jóváhagyja az alapítványi segélyek kiutalását.
 - 12) A Felügyelő Bizottságba és a kuratóriumba delegált tagján keresztül ellenőrzi az egyházközségek alapítványainak előírás szerinti működését. Eltérés esetén vizsgálatot és annak eredménye alapján intézkedést kezdeményez.
 - 13) Gondoskodik az egyház dologi szükségleteinek fedezéséről, a szükséges irodai személy alkalmazásáról és javadalmazásáról.
 - 14) Megalkotja az egyházi központ és hivatal működési szabályzatát. (7. függelék.)
 - 15) Meghatározza az egyházi tisztségviselők, lelkészek, tisztviselők és más alkalmazottak egyháztól kapott illetményeit, tiszteletdíját és egyéb járandóságát.
 - 16) Ellenőrzi a központi irodák, könyvtár, levéltár és intézmények működését, intézkedik a mulasztások következményeinek kiküszöböléséről.
 - 17) Felügyeletet gyakorol és ellenőrzi a Heltai Kft. működését. A tulajdonosi jogokat az egyház képviselője gyakorolja figyelembe véve az EKKT vonatkozó döntéseit.
 - 18) Hatályon kívül helyezve.
 - 19) Hatályon kívül helyezve.
 - 20) Az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig kormányozza a MUE-t, megválasztja és delegálja az egységes alaptörvény előkészítéséhez a MUE képviselőit, javaslatokat fogad el az új alaptörvényhez.
- 90.§** Az EKKT évenként legalább háromszor ülésezik, de szükség esetén többször is. Az EKKT tagjainak egyharmad része írásbeli kérésére, vagy az Elnökség saját kezdeményezésére rendkívüli ülés hívható össze, amennyiben ezt rendkívüli szükségesség indokolja. Ilyen esetben az ülés három napos határidőre már összehívható.
- 91.§** Az EKKT rendes ülését a tárgysorozat és a tárgyalandó írásos előterjesztések megküldésével az Elnökség hívja össze, legkevesebb 15 nappal a kitűzött határidő előtt. Az EKKT írásos előterjesztéseket tárgyal. Kivételes esetben egyszerű szótöbbséggel ettől eltérően is dönthet. Az ülést 8 nappal megelőzően írásban az Elnökséghez benyújtott előterjesztést fel

kell venni a tárgysorozatba. E napirendek megtárgyalásáról az Elnökség véleményének meghallgatását követően az EKKT szavazással dönt.

- 92.§** Az EKKT üléséről a főjegyző jegyzőkönyvet készít, amelyet az elnökök, a főjegyző és az ülés kezdetén megválasztott két jegyzőkönyv hitelesítő ír alá, az ülés időpontjától számított 15 napon belül.
- 1) Miután az EKKT jegyzőkönyve elkészült, az Elnökség azt a tagoknak megküldi.
 - 2) A rájuk vonatkozó határozatokat megküldi valamennyi egyházközségnek, egyházi szervezetnek, tisztségviselőnek, hivatalnak és minden érdekeltnek tudomásulvétel, végrehajtás, illetve azokhoz alkalmazkodás végett.
 - 3) Az EKKT határozatait meg kell jelentetni az *Unitárius Élet* időben következő számában.
- 93.§** Olyan esetben, amikor az EKKT határozata ellen jogorvoslással (felfolyamodás, fellebbezés) lehet élni, azt – semmisség terhe mellett – az ülésen szóban be kell jelenteni és 8 napon belül írásban megindokolni.
- 94.§** Az EKKT egyes feladatok (szakkérdések) előkészítésére vagy elvégzésére, illetve javaslattételre szükség szerint alkalmi (ad hoc) bizottságokat szervezhet.

ELNÖKSÉG

- 95.§** Az Elnökség az egyházi központ kis létszámú végrehajtó és irányító szerve. Tagjai: Püspöki helynök, főgondnok, főgondnok-helyettes, főjegyző. Az Elnökség által esetenként meghívott szaktanácsadók az ülés tárgyalási jogú résztvevői. Hatásköre:
- 1) Végrehajtja az EKKT határozatait.
 - 2) Megállapítja az EKKT ülésének időpontját és helyét, ha erről az EKKT nem intézkedett.
 - 3) Megállapítja és előkészíti az EKKT ülésének tárgysorozatát és tárgyalási (írásbeli) anyagát, amelyet a meghívóval együtt megküld a tagok részére legalább 15 nappal az ülés időpontja előtt. Az ülésen gondoskodik az anyagok előterjesztéséről. Az EKKT elé megtárgyalásra az az anyag kerülhet, amelyet az Elnökség előzetesen megvizsgált és javaslatával ellátott.
- 96.§** További feladatai EKKT ülések között:
- 1) Az EKKT két ülése közötti időszakban az Elnökség ellenőrzi, közvetlenül intézi és irányítja az egész Egyház tevékenységét. A jó ügymenet érdekében – saját hatáskörben – minden szükséges intézkedést foganatosít, azzal a kötelezettséggel, hogy mindezekről a legközelebbi EKKT ülésen beszámol.
 - 2) Anyagi kérdésekben az egész Elnökség által együtt, vagy egyes tagjai által külön-külön utalványozható értékhatárokat az EKKT állapítja meg. Minden ilyen egyéni döntésről kötelesek az Elnökség legközelebbi ülésén beszámolni.
 - 3) Határozatok meghozatala során, szavazategyenlőség esetén egyházi ügyekben a püspöki helynök, gazdasági ügyekben a főgondnok szavazata dönt.
- 97.§** Az Elnökség a rájuk vonatkozó határozatokat megküldi valamennyi egyházközségnek, egyházi szervezetnek, tisztségviselőnek, tisztviselőnek, hivatalnak és minden érdekeltnek tudomásulvétel, végrehajtás, illetve azokhoz alkalmazkodás végett.

98.§ Az Elnökség határozataiért egyenlő arányban kárfelelősséggel tartozik. A felelősség és annak mértékének megállapítása az EKKT hatásköre.

99.§ Az Elnökség határozatait – évente folyamatos sorszámozás mellett – az EKKT soros ülése elé terjeszti írásban.

100.§ Egyházközségi vizitációval kapcsolatos feladatai:

- 1) Az Elnökség két évente minden egyházközségnél vizitációt tart. A vizitáció tagja minimum 3 fő az Elnökségből: püspöki helynök, főgondnok és főjegyző, illetve helyettesíthet a főgondnok helyettes, vagy erre felkért egyházi, vagy világi személy. A vizitáción kötelezően részt vesz a főszámvevő, vagy a főkönyvelő.
- 2) Kiértékeli a vizitáció meghagyásait, szükség esetén az egyházközségek vezetőit kötelezi a hiányosságok megszüntetésére, és erről jelentéstételre.

UNITÁRIUS TEOLÓGIAI MŰHELY

101.§ Az Unitárius Teológiai Műhely feladata:

- 1) A MUE-ban a teológiai tudományok művelése és a világi (nem lelkész) hitoktatók képzése.
- 2) A MUE építésére, fejlesztésére irányuló műhelymunka végzése, javaslatok kidolgozása az Egyház illetékes vezető szervei részére.
- 3) Gondoskodik a kiadói tervekről.
- 4) Kezdeményezi könyvek és tanulmányok, valamint az unitárius falinaptár megjelentetését.

102.§ Az Unitárius Teológiai Műhely tagjai:

- 1) Az Unitárius Teológiai Műhely munkájában részt vesznek a lelkészek, valamint e feladatra vállalkozó, a lelkészek által felkért világi személyek.
- 2) Az Unitárius Teológiai Műhely lelkészi és világi vezetőjét maga választja.
- 3) Programját a lelkészi értekezlet határozza meg.
- 4) Működéséről külön szabályzat rendelkezik. (8. függelék.)

103.§ Az Unitárius Teológiai Műhely az EKKT valamint az Elnökség felügyelete alatt a Kollozvári Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Fakultásával együttműködve fejti ki tevékenységét.

EGYHÁZKERÜLETI LEVÉLTÁR

104.§ Az egyházkerületi levéltár szerepe, feladata, ill. működési feltételei:

- 1) A MUE fenntartásában működő intézmény országos gyűjtőkörű. Az iratképző intézmények, szervezetek tárgyánál, 20 évnél régebben keletkezett irataikat, jegyzőkönyveiket, dokumentumaikat ide kötelesek beszolgáltatni. Az intézmény kutatható, nyilvános szaklevéltár. A levéltár tevékenységét egy vezető irányítja. Működését Működési Szabályzat tartalmazza.
- 2) Az egyházkerületi levéltár a fenntartó MUE felügyelete, az Elnökség irányítása alatt és a szakmai felügyeletet ellátó Minisztérium ellenőrzési és feladatkielölési jogköre alá tartozóan fejti ki tevékenységét.

EGYHÁZKERÜLETI KÖNYVTÁR

105.§ Az egyházkerületi könyvtár helye, feladata, ill. működési feltételei:

- 1) A MUE fenntartásában működik, Magyarországon budapesti székhellyel. Az intézmény nyilvános jellegű szakkönyvtár, kutatható. Fő gyűjtőköre: unitárius szerzők unitárius művei és teológiai, egyháztörténeti munkák. A könyvtár tevékenységét egy vezető irányítja. Működését működési szabályzat tartalmazza.
- 2) Az egyházkerületi könyvtár a fenntartó MUE felügyelete, az Elnökség irányítása és a szakmai felügyeletet ellátó Minisztérium ellenőrzési és feladat kijelölési jogköre alá tartozóan fejti ki tevékenységét.

GAZDASÁGI BIZOTTSÁG

106.§ A gazdasági bizottság meghatározása, tagsága, feladatai:

- 1) A Gazdasági Bizottság 5 tagú testület, amelynek tagjait az Elnökség javaslata alapján az EKKT választja 6 évre. A határozatképességhez 3 tag jelenléte szükséges.
- 2) Elnöke a főgondnok. Alelnöke, az EKKT által választott személy, a MUE Főszámvevője, aki megfelelő szakmai végzettséggel és gyakorlattal rendelkezik.
- 3) A bizottság főbb feladatai:
 - a) az Egyház gazdasági kérdéseiben szaktanácsadás, véleményezés, javaslattétel,
 - b) az Elnökség vagy az EKKT megbízásából ellenőrzés az egyház bármelyik szervénél vagy egységénél, továbbá a Heltai Kft-nél is,
 - c) javaslattétel a költségvetés összeállítására,
 - d) a zárszámadás ellenőrzése, véleményezése.
- 4) Javaslatait, megállapításait, véleményezéseit az Elnökség útján terjeszti az EKKT elé. Ezekben az esetekben az előadó a Főszámvevő.
- 5) Tevékenységét az Elnökség irányítása mellett elkészített és a Főtanács által jóváhagyott szabályzat (9. függelék) és munkaterv szerint végzi.

V. EGYHÁZKERÜLETI TISZTSÉGVISELŐK

PÜSPÖKI HELYNÖK

107.§ A MUE legfőbb egyházi tisztségviselője. Székhelye: Budapest.

108.§ Megválasztásának feltétele lelkészképesítő szakvizsga megléte és gyülekezeti állás betöltése.

109.§ Az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig – de legfeljebb 2012. június 30-i hatályig – a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja, kolozsvári főtanácsi ellenjegyzéssel.

110.§ A püspöki helynök tisztsége mellett egyházközségi lelkészi munkát is végez teljes lelkészi javadalmazással.

111.§ A püspöki helynök jogai és kötelességei:

- 1) Képviseli a MUE-t az állami hatóságok és bíróságok előtt, továbbá más egyházakkal, önkormányzatokkal, szervezetekkel, jogi és magánszemélyekkel szemben, minden, az Egyházat érintő kérdésben.
- 2) Őre az Egyház valláserkölcsei, szellemi és anyagi érdekeinek. Az Egyház ügyeinek vitelében a főgondnokkal egyetértőleg jár el. Ingatlanok és más vagyontárgyak elfogadására, szerzésére, elidegenítésére, megterhelésére vonatkozó szerződés, megállapodás, vagy más irat, továbbá az Egyházat gazdasági vagy más szempontból elkötelező kötelezettségvállalást tartalmazó bármilyen okmány csak a püspöki helynök és főgondnok együttes aláírásával érvényes. Akadályoztatásuk esetén helyetteseik együttes aláírásával.
- 3) Elnököl egyházi részről az EKKT ülésein.
- 4) Hivatalos beadványok közül azokat, amelyek elnökségi tárgyalást nem igényelnek – a főgondnokkal egymás között elosztva – elnökiileg intézi. Az elnökiileg elintéztett ügyekről az Elnökség, majd az EKKT legközelebbi ülésén beszámol.
- 5) Az EKKT üléseiről felvett jegyzőkönyvet, valamint az ezek alapján létrejött kiadványokat aláírja.
- 6) Ellátja a fegyelmi szabályzatban előírt feladatait.
- 7) Felügyeletet gyakorol az egyházközségek és az Unitárius Teológiai Műhely felett. E jogából kifolyólag lelkészekről és a Teológiai Műhely választott egyházi vezetőjéről jelentést kérhet.
- 8) Joga van az egyházi kezelésű pénzalapokat és pénztári nyilvántartásokat megvizsgálni.
- 9) (1) Az egyházközségeket bármikor meglátogathatja. Ezen kívül két évente egyszer, a főgondnokkal együtt, minden egyházközségben ellenőrzést (vizitációt) kell tartania.
(2) Minden lehetőséget felhasznál arra, hogy a hívekkel érintkezzék, s bennük a hitbuzgóságot, az egyház és a vallás iránti szeretetet erősítse.
- 10) A törvényes előírások betartásával kinevezi, vagy helyettesítésre kirendeli a lelkészeket és az énekvezéreket.
- 11) A külföldi hitrokonokkal fenntartja és ápolja a testvéri viszonyt. Az ökumené jegyében egyházunk kapcsolatát a többi (testvéri) egyházzal minél szorosabbra fűzi.
- 12) Felkéri az EKKT alkalmával tartandó istentiszteletek egyházi szolgálattevőit.
- 13) Munkásságáról írásban jelentést tesz az EKKT-nak, amelyek előtt minden hivatali ténykedéséért felelős. Püspöki helynöki tisztségéért kiegészítő javadalmazását a MUE-től kapja. Ennek összegét az Elnökség javaslatára az EKKT fogadja el. Egyházi ügyekben utazási költségtérítésre jogosult.
- 14) Politikai pártnak nem lehet választott tisztségviselője.
- 15) Ha a püspöki helynök megbízatása megszűnik, lelkészi minősége ebben az esetben is nyugdíjba vonulásáig megmarad.
- 16) A két legfőbb egyházi képviselő – a püspöki helynök és a főjegyző – nincsenek egymással alá/főlé rendelésben.

FŐGONDNOK

112.§ A főgondnok világi részről a MUE legfőbb tisztségviselője.

113.§ Megválasztása és hivatalának megszűnése:

- 1) Az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig – de legfeljebb 2012. június 30-i hatályig – a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután, az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja, kolozsvári főtanácsi ellenjegyzéssel.
- 2) A megválasztott főgondnok az egyházi hivatali esküt azonnal leteszi.
- 3) Ha az EKKT megállapítja, hogy a főgondnok elháríthatatlan akadály, lemondás, vagy elhalálozás miatt hivatali teendőit nem láthatja el, 3 hónapon belül össze kell hívnia az EKKT ülését.

114.§ A főgondnok jogai és kötelességei:

- 1) Képviseli az Egyházat az állami hatóságok és bíróságok előtt, továbbá más egyházakkal, önkormányzatokkal, szervezetekkel, jogi és magánszemélyekkel szemben, minden, az Egyházat érintő kérdésben.
- 2) Őre az Egyház valláserkölcsei, szellemi és anyagi érdekeinek. Irányítja és ellenőrzi az Egyház gazdasági ügyeit. Elnöke a Gazdasági Bizottságnak. Az Egyház ügyeinek vitelében a püspöki helynökkel egyetértőleg jár el. Ingatlanok és más vagyontárgyak elfogadására, szerzésére, megterhelésére, elidegenítésére vonatkozó szerződés, megállapodás vagy más irat, továbbá az Egyházat gazdasági vagy más szempontból elkötelező kötelezettségvállalást tartalmazó bármilyen okmány csak a püspöki helynökkel és főgondnok együttes aláírásával érvényes.
- 3) Elnököl világi részről az EKKT ülésén.
- 4) Az EKKT üléseiről felvett jegyzőkönyveket, a kiadandó iratokat, felterjesztéseket és rendeleteket aláírja. Hivatalos beadványok közül azokat, amelyek elnökségi tárgyalást nem igényelnek – a püspöki helynökkel egymás között elosztva – elnökiileg intézi. Az elnökiileg elintézett ügyekről az Elnökség, továbbá az EKKT legközelebbi ülésén beszámol.
- 5) Ellátja a fegyelmi szabályzatban előírt feladatait.
- 6) A Gazdasági Bizottság elnöke.
- 7) Elnöke az Egyházi Nyugdíjtanácsnak. Ezzel járó jogait és kötelezettségeit a vonatkozó szabályzat tartalmazza.
- 8) Felügyeletet gyakorol az egyházközségek és az Unitárius Teológiai Műhely felett. E jogából kifolyólag a lelkészekről és a Teológiai Műhely vezetőjéről és gondnokától a hatáskörébe tartozó kérdésekben jelentést kérhet.
- 9) Az egyházközségeket bármikor meglátogathatja. Ezen kívül a püspöki helynökkel együtt két évente minden egyházközségben ellenőrzést (vizitációt) kell tartania.
- 10) Minden lehetőséget felhasznál arra, hogy a hívekkel érintkezzen, és bennük a hitbuzgóságot, az egyház és a vallás iránti szeretetet erősítse.
- 11) Joga és kötelessége az egyházi és az egyházi kezelésű pénzalapokat, pénztári nyilvántartásokat és okmányokat megvizsgálni.
- 12) Ellenőrzi és irányítja az Egyház kapcsolatát a médiával (sajtó, rádió, televízió) és minden ezzel kapcsolatos kérdést megbeszélésre és döntésre az Elnökség elé terjeszt.

- 13) A külföldi hitrokonokkal fenntartja és ápolja a testvéri viszonyt. Az ökumené jegyében egyházunk kapcsolatát a többi (testvéri) egyházzal minél szorosabbra fűzi.
- 14) Munkásságáról írásban jelentést tesz az EKKT-nak, amelyek előtt minden hivatali ténykedéséért anyagilag is felelős.
- 15) Tisztségét vallásos buzgóságból, díjazás nélkül teljesíti. Egyházi ügyekben utazási költségtérítésre jogosult.

FŐJEGYZŐ

115.§ Megválasztásának feltételei és hivatalának megszűnése:

- 1) Az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig – de legfeljebb 2012. június 30-i hatályig – a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja.
- 2) Minden saját egyházközséggel rendelkező rendes lelkész főjegyző jelöltnek minősül. Ezért a választást nem előzi meg jelölési eljárás. A jelöltségről az érintett lelkész a tisztújítás előtt, legkésőbb 15 nappal lemondhat, ha ezt írásban bejelenti.
- 3) Érvényes megválasztásához a jelenlévő választók legtöbb szavazata szükséges.
- 4) A megválasztott főjegyző az egyházi hivatali esküt azonnal leteszi.
- 5) Ha az EKKT megállapítja, hogy a főjegyző elháríthatatlan akadály, lemondás, vagy elhalálozás miatt teendőit nem látja el, 3 hónapon belül új főjegyzőt kell választani.

116.§ A főjegyző jogai és kötelességei:

- 1) A püspöki helynököt akadályoztatása esetén helyettesíti. Ilyen esetben is ellátja főjegyzői teendőit.
- 2) Az Elnökség üléseiről jegyzőkönyvet készít, és azokat aláírja.
- 3) Tisztségviselők választása esetén az esküre kötelezett tisztségviselőktől az esküt beveszi.
- 4) A főjegyző egyházközségi lelkészi munkát végez, amelyért egy teljes lelkészi javadalmazást kap. Ezen kívül a MUE-től egy havi lelkészi fizetése felének megfelelő összeg, egyházi ügyben elszámolás szerinti utazási költségtérítés illeti meg.
- 5) Politikai pártnak nem lehet választott tisztségviselője.

FŐGONDNOK-HELYETTES

117.§ Az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig – de legfeljebb 2012. június 30-i hatályig – a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja. Megválasztása után az esküt azonnal leteszi.

118.§ A főgondnok-helyettes jogai és kötelességei:

- 1) A főgondnokot akadályoztatása, valamint a főgondnoki tisztség megüresedése esetén helyettesíti.
- 2) A főgondnok kérésére, vele egyetértésben, egymás között megoszthatják – esetenként, vagy hosszabb időtartamra – a főgondnoki teendőket, amelyeknek egy részét így a főgondnok helyettes végzi el, azzal, hogy az így elvégzett munkáért mindketten egyetemlegesen felelősök maradnak.

- 3) Az EKKT által szervezett alkalmi (ad hoc) bizottságok elnöke.
- 4) Tisztségét vallásos buzgóságból, díjazás nélkül teljesíti. Egyházi ügyekben utazási költségtérítésre jogosult.

FŐSZÁMVEVŐ

119.§ A főszámvevő a pénzügyi fegyelem betartásának őre. Az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig – de legfeljebb 2012. június 30-i hatályig – a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja.

120.§ A főszámvevő hivatali teendői:

- 1) A Gazdasági Bizottság alelnöke.
- 2) A pénzügyi fegyelem betartása és betartatása. A gazdasági tevékenység általános ellenőrzése és arról időszakos jelentéstétel.
- 3) Az EKKT gazdasági, pénzügyi határozatainak betartása és betartatása.
- 4) A hozzá utalt ügyekben szakvélemény adása.
- 5) Minden más teendő, amellyel az EKKT vagy az Elnökség megbízza.
- 6) Tisztségét vallásos buzgóságból, díjazás nélkül teljesíti. Egyházi ügyekben utazási költségtérítésre jogosult.

VILÁGI ALKALMAZOTTAK

121.§ A világi alkalmazottak felett a munkáltatói jogokat – az Elnökség javaslatának figyelembe vétele mellett – a főgondnok gyakorolja. Ezek a világi személyek:

FŐKÖNYVELŐ

122.§ Tevékenységét a főgondnok közvetlen irányítása és felügyelete alatt végzi. Az Elnökséggel és az EKKT-vel szemben felelősséggel tartozik munkakötelezettsége pontos és hibamentes teljesítéséért. Az elnökség tagjaival, a főszámvevővel és a pénztárossal nem lehet rokonságban. Hivatali teendői:

- 1) Az Egyház pénzügyi kötelezettségeinek határidős teljesítése.
- 2) Gazdasági és pénzügyi helyzetről negyedévi és év végi jelentés. Határidős ügyekről külön is.
- 3) A pénztári tevékenység és nyilvántartás ellenőrzése, segítése.
- 4) Egyházi és egyházközségi tisztviselők és egyéb alkalmazottak fizetési jegyzékének elkészítése. Banki utalványozások előkészítése.
- 5) Az EKKT gazdasági, pénzügyi határozatainak betartása és betartatása.
- 6) Az Egyház éves zárszámadásának elkészítése és költségvetési tervezetének előkészítése.
- 7) Anyagbeszerzések, beruházási tárgyak nyilvántartása.
- 8) Az Egyház vagyonának év végi leltározása, az állandó leltár vezetése. Egyházközségi vagyoneleltárak éves ellenőrzése.

9) Minden más teendő, amelyet a szolgálati szabályzat előír, vagy amellyel az EKKT vagy az Elnökség megbízza.

10) A főgondnokkal közösen van aláírási joga.

ELŐADÓ TANÁCSOS

123.§ Az előadó tanácsos feladatait a munkaszerződés illetve a munkaköri leírás tartalmazza.

124.§ A közvetlen munkáltatói jogokat gyakorló főgondnokkal, a főszámvevővel és a főkönyvelővel nem lehet rokonságban.

MUE IRODAVEZETŐ – PÉNZTÁROS

125.§ Mint irodavezető, a MUE hivatalának irányítója. Feladata az iratok beérkezésétől azok elintézéséig a teljes ügymenet intézése (iktatás, másolás, sokszorosítás, írógépelés, levelezés, postázás, irattározás, stb.). Az egyházi adminisztráció működésének biztosítása, irányítása. Minden olyan feladat elvégzése, amellyel az EKKT vagy az Elnökség megbízza. Tevékenységét a főgondnok közvetlen irányítása alatt végzi.

126.§ Mint pénztáros, az egyházi pénztár adminisztratív vezetője. A főkönyvelővel egyetértésben végzi az Egyház készpénz- és folyószámla forgalmát a törvényes előírások betartása mellett. A kezelése alatt álló javakért felelős.

JOGTANÁCSOS

127.§ A jogtanácsosi feladatok ellátására a MUE nevében a püspöki helynök és a főgondnok szerződést köt egy megfelelő ügyvédi irodával, vagy egyéni ügyvéddel. A jogtanácsos munkáját a főgondnok irányítja, bizza meg az egyes feladatok elvégzésével, az egyes ügyekben való képviseléssel.

128.§ Az ügyvédi iroda által kijelölt állandó személy, illetve az egyéni ügyvéd hivatalból tagja (ha unitárius) az Egyházkerületi Képviselő Tanácsnak.

129.§ A jogtanácsos az Egyházat a hozzá utalt ügyekben az ország valamennyi bírósága, hatósága és intézménye előtt képviseli, peres és nem peres ügyekben. A szükséges szerződéseket megszerkeszti, az Egyház vezetését jogi tanácsadással segíti. Hivatalból tagja a Nyugdíjtanácsnak.

130.§ A jogtanácsos mulasztásából eredő kárért vagyoniilag felelős.

131.§ A jogtanácsos nem járhat el olyan peres és nem peres ügyekben, melyekben az Egyházzal szemben álló fél vele rokonságban van (összeférhetetlenségi esetek).

EGYHÁZKERÜLETI LEVÉLTÁROS

132.§ Az egyházkerületi levéltáros – lehetőleg szaktanfolyami végzettséggel rendelkező személy kell legyen. A levéltáros alkalmazásának időtartama alatt hivatalból tagja (ha unitárius) az EKKT-nak.

133.§ Az egyházkerületi levéltáros jogai és kötelességei:

1) Az egyházi levéltár kezelése, adatszolgáltatás.

2) A levéltár áttekinthetősége céljából betűrendes név- és tárgymutató készítése.

3) Gondoskodás a világi és egyházi levéltárak működési rendjének figyelembevételével a MUE levéltár működési szabályzatának elkészítéséről, annak betartásáról.

EGYHÁZKERÜLETI KÖNYVTÁROS

- 134.§** Az egyházkerületi könyvtáros lehetőleg szaktanfolyami végzettséggel rendelkező személy kell legyen.
- 135.§** Az egyházkerületi könyvtáros jogai és kötelességei:
- 1) Az egyházkerületi könyvtár kezelése, kölcsönzés, adatszolgáltatás.
 - 2) A könyvtár áttekinthetősége céljából betűrendes név- és tárgymutató készítése, bibliográfiák összeállítása.
 - 3) A világi és egyházkerületi könyvtárak működési szabályzatának elkészítése, annak betartása és betartatása.
- 136.§** Az egyházkerületi levéltáros és könyvtáros munkakört ugyanazon személy is betöltheti, ha erre megfelelő képesítése van.

VI. SZOLGÁLATI LAKÁS

- 137.§** Szolgálati lakás hivatalból csak a lelkészeket illeti meg.
- 138.§** A szolgálati lakás bérbeadásának feltételei:
- 1) Szolgálati lakásként a MUE tulajdonában lévő lakás, illetve bérelhető lakás adható a jogosult részére.
 - 2) A MUE tulajdonában lévő lakásra az egyházi főhatóság bérlő kijelölési jogot ad annak az egyházközségnek a részére, amely a lelkészének lakást akar biztosítani.
 - 3) Bérelt lakás esetén a bérleti díj viselésére minden más esetben az egyházközség köteles.
- 139.§** A jogosultság időtartama, feltételei, megszűnése:
- 1) A szolgálati lakásra való jogosultság a bérlő-kijelölési jogot gyakorló, vagy a bérlő egyházközséggel való szolgálati viszony fennállásáig tart.
 - 2) A szolgálati lakásba a közvetlen családtagokon (házastárs, gyermek) más személyt befogadni csak a bérlőkijelölési joggal rendelkező engedélyével lehet.
 - 3) A szolgálati lakásra való jogosultság megszűnésétől számított hatvan napon belül a szolgálati lakásra jogosult a lakásban lakó hozzátartozóival együtt, elhelyezési igény – így cserelakás vagy pénzbeli ellenérték nélkül – köteles a lakást ingóságaitól kiürítve elhagyni.
 - 4) A szolgálati lakásra jogosult halála esetén házastársa két évig, a halálakor a lakásban vele együtt élő, önálló keresettel nem rendelkező gyermeke az önálló kereset megszerzéséig, de legfeljebb 23. életévének betöltéséig jogosult a lakásban maradni, avagy köteles elfogadni ugyanazon a közigazgatási helységben, ugyanilyen, vagy eggyel alacsonyabb komfortfokozatú, legfeljebb két szobás cserelakást a fenti időtartamra, feltéve, hogy saját tulajdonú lakással egyikük sem rendelkezik. Ez utóbbi esetben a hátramaradottak kötelesek a lakást ingóságaiktól kiürítve hatvan napon belül elhagyni.
 - 5) A házastárs újabb házasságkötése illetve élettársi kapcsolat létesítése esetén a lakásban maradásra való jogosultság a fenti határidő előtt is megszűnik.

- 140.§** A volt püspöki helynök halála esetén a cserelakásban hátra maradt hozzátartozójára vonatkozóan a **188.§ 4)** az irányadó, azzal a kiegészítéssel, hogy megfelelő MUE tulajdonú cserelakás vagy bérelt lakás fizetéséhez felajánlott méltányos egyházi támogatás esetén hat hónapon belül köteles elhagyni a lakást.
- 141.§** A szolgálati lakásra a MUE és az igénybevevő között ügyvédi ellenjegyzéssel bérleti szerződést kell kötni, melynek aláírója MUE részéről a püspöki helynök és a főgondnok. A szolgálati lakással kapcsolatos egyéb kérdésekben a lakásbérletre vonatkozó állami szabályok az irányadók.

VII. ALAPÍTVÁNYOK

142.§ Alapítványok létrehozásának feltételei:

- 1) A MUE rendelkezik egy központi alapítvánnyal. Ennek szabályait az alapító okirat tartalmazza.
- 2) Az egyházközségek jogosultak önálló – az unitárius egyházra, vagy annak kiemelkedő személyiségeire utaló elnevezéssel – alapítványt létrehozni az alábbi feltételek betartása mellett:
 - a) Az egyházközségi alapítványok létrehozásánál az erre vonatkozó törvényi előírásokat be kell tartani. Az alapítvány bejegyeztetésre történő benyújtása előtt annak alapító okiratát a MUE alaptörvényével és határozataival való megfeleltetés biztosítása érdekében az egyetértés megszerzése céljából az Elnökséghez be kell terjeszteni. Az Elnökség ezzel kapcsolatos állásfoglalásáról a következő EKKT ülést tájékoztatni köteles. Az Elnökség és az egyházközség közötti véleményeltérés esetén az EKKT dönt.
 - b) Az alapítvány céljai között kizárólag az unitárius egyház életével, vállalt feladataival, az egyház fejlesztésével kapcsolatos feladatok szerepelhetnek.
 - c) Az alapítvány 5 fős kuratóriumába az elnököt és 3 főt a saját jelölése alapján, egy főt az EKKT jelölése alapján az egyházközség közgyűlése választja. Az alapítvány felügyelő bizottságában az EKKT képviselteti magát.
 - d) Az alapítvány gyűjtési területe külföld és az egyházközség földrajzilag lehatárolt egyház-igazgatási területe. (3. függelék)
 - e) Az alapítványban megtestesülő források felhasználásáról – az egyházközség közgyűlésének, illetve presbitériumának javaslatait is figyelembe véve – a kuratórium kizárólagossággal dönt.

VIII. FEGYELMI SZABÁLYZAT

143.§ A Szabályzat hatálya. A Fegyelmi Szabályzat hatálya alá tartozik a MUE valamennyi egyházi és világi tisztségviselője, valamint a MUE, annak egyházközségeivel illetve intézményeivel (továbbiakban egyházzal) szerződés vagy megbízás alapján alkalmazásában álló személy.

144.§ Fegyelmi vétség

- 1) minden olyan vétkes cselekedet és mulasztás, amelyből az egyháznak erkölcsi vagy anyagi kára keletkezik,
- 2) a hivatali eskü megszegése,
- 3) a MUE, bármely hatósága, tisztségviselője becsületének, jó hírnevének, emberi méltóságának megsértése,
- 4) olyan életmód, amely az egyház és annak tisztségviselője tekintélyét sérti vagy veszélyezteti,
- 5) a MUE jogszabályainak, testületi határozatainak, felettes egyházi szervek, személyek rendelkezéseinek tudatos megszegése, ellenszegülése,
- 6) az állami bíróság által jogerősen megállapított bűncselekmény elkövetése.

145.§ Fegyelmi büntetések:

- 1) Feddés;
- 2) írásbeli megrovás;
- 3) javadalmazás vagy díjazás 10-50%-kal történő csökkentése 3-6 hónapi időtartamra;
- 4) egyházi személy esetén a szolgálat alól, világi személy esetén a tisztség alól felfüggesztés 6 hónapra;
- 5) egyházi személyek esetében palástvesztés, világi személyek esetében tisztségvesztés;
- 6) bármely egyházi tisztségre való választói és választhatósági jog felfüggesztése 3-6 évre.

A FEGYELMI BÍRÓSÁG

146.§ Az első fokú fegyelmi bíróság elnökét, elnökhelyettesét és további négy tagját a bármely egyházközségi tag közül az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja.

147.§ Az elnök és a fegyelmi bíróság két tagja egyházi, az elnökhelyettes és a fegyelmi bíróság további két tagja világi tisztségviselője az egyháznak.

148.§ Az elsőfokú fegyelmi bíróság háromtagú tanácsban jár el. A tanács összetételét, amennyiben a fegyelmi eljárás egyházi személlyel szemben folyik az elnökhelyettes, amennyiben világi személlyel szemben folyik az elnök határozza meg. Amennyiben az eljárás mind egyházi, mind világi személlyel szemben folyik, a tanács összetételét közösen határozzák meg.

149.§ A másodfokú fegyelmi bíróság elnökét, elnökhelyettesét és öt tagját az EKKT tagjaiból az egységes alaptörvény szerinti első tisztújításig a Magyarországi Unitárius Egyház Zsinata választja meg (50% + 1 fő). Azután az alaptörvény szerint a MUE EKKT-ja.

150.§ A másodfokú fegyelmi bíróság elnöke és három tagja egyházi, az elnökhelyettes és a további két tagja világi személy.

151.§ A másodfokú fegyelmi bíróság öttagú tanácsban jár el. A tanács összetételét az elnök határozza meg. Amennyiben a fegyelmi eljárás egyházi személlyel szemben folyik, a bíróságnak két egyházi és három világi tagja van, míg ha az eljárás világi vagy egyházi és világi személlyel szemben együttesen folyik, a bíróság három egyházi és két világi tagból áll.

152.§ Nem lehet a fegyelmi tanács tagja

- 1) akit a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló magatartás érintett, és ennek a személynek hozzátartozója,
- 2) a fegyelmi eljárás alá vont személy és ennek hozzátartozója,
- 3) a fegyelmi eljárás kezdeményezője, és ennek hozzátartozója,
- 4) akinek a fegyelmi eljárás során tanúként kihallgatása válhat szükségessé,
- 5) aki a fegyelmi eljárás során vizsgálóbiztosként jár el,
- 6) akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható.

153.§ Hozzá tartozó az egyenes ági rokon, és annak házastársa, a házastárs, és annak egyenes ági rokona, a testvér és annak házastársa, illetve egyenes ági rokona.**154.§** Az elfogultsági kifogás:

- 1) A **194.§ f.** pontjára a fegyelmi eljárás alá vont személy az eljárás során bármikor hivatkozhat.
- 2) Az elfogultsági kifogásról a bejelentéstől számított 15 napon belül amennyiben az elfogultságot az első fokú tanács tagjával szemben jelenti be, a másodfokú fegyelmi bíróság, míg ha a másodfokú fegyelmi tanács tagjával szemben jelenti be, az EKKT dönt.

AZ ELSŐFOKÚ FEGYELMI ELJÁRÁS**155.§** Fegyelmi eljárás kezdeményezésének feltételei:

- 1) Fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja esetén fegyelmi eljárás kezdeményezésére a püspöki helynök illetve a főgondnok jogosult.
- 2) Fegyelmi eljárás kezdeményezésére az egyház bármely tagja és az EKKT jogosult javaslatot tenni, amennyiben olyan magatartásról szerez tudomást, amely fegyelmi vétség gyanúját kelti.
- 3) A fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult püspöki helynök illetve főgondnok dönt arról, hogy kezdeményezi-e a fegyelmi eljárást, míg ha a javaslat az EKKT-től származik, köteles azt kezdeményezni.
- 4) A püspöki helynök, illetve a főgondnok ellen a fegyelmi eljárás kezdeményezésére az EKKT 2/3-os szótöbbséggel jogosult.

156.§ A fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult amennyiben úgy dönt, hogy a fegyelmi eljárást kezdeményezi, a javaslat kézhezvételétől számított 30 napon belül az elsőfokú fegyelmi bíróság elnökét írásban keresi meg a fegyelmi eljárás megindítása érdekében.**157.§** Az elsőfokú bíróság elnöke a megkeresés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az első fokú fegyelmi tanácsot felállítja, és az elsőfokú bíróság tagjai közül egy személyt vizsgálóbiztosnak kijelöl.**158.§** A vizsgálóbiztos jogai és kötelességei:

- 1) A vizsgálóbiztos a nyilvánosság kizárásával előzetes vizsgálatot folytat.
- 2) A vizsgálóbiztos köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgatja az eljárás alá vont személyt, tanúkat hallgathat meg, és egyéb bizonyítást végezhet.

- 3) A vizsgálóbiztos az eljárásáról a fegyelmi tanácsnak 15 napon belül írásbeli jelentést tesz.

159.§ A fegyelmi tárgyalás kitűzése, a képviselő feltételei, jelenlét:

- 1) A fegyelmi tanács a vizsgálóbiztos jelentésének kézhezvételétől számított 30 napon belül kitűzi a fegyelmi tárgyalást.
- 2) A fegyelmi tárgyalás zárt. Azon a fegyelmi eljárás kezdeményezőjén illetve képviselőjén, a vizsgálóbiztoson, a fegyelmi eljárás alá vont személyen, és annak képviselőjén, és az értesített személyen kívül más nem vehet részt.
- 3) A fegyelmi eljárás alá vont személy képviselőjével bármely egyháztagot, illetve az egyház tagjain kívül ügyvédet bízhat meg.
- 4) A fegyelmi tárgyalásra az eljárás kezdeményezőjét illetve képviselőjét, a vizsgálóbiztos, az eljárás alá vont személyt és képviselőjét meg kell idézni, míg a fegyelmi eljárás kezdeményezésére javaslatot tevő személyt értesíteni kell. Az eljárás alá vont személy idézéséhez csatolni kell a vizsgálóbiztos írásbeli jelentését. Az idézést úgy kell kiadni, hogy azt az érintettek a tárgyalás előtt legalább 5 nappal megkapják.
- 5) Amennyiben az eljárás alá vont, illetve képviselője a fegyelmi tárgyalásról szabályszerű idézés ellenére távol marad, és mulasztását alapos okkal nem menti ki, a tárgyalás távollétében is megtartható.

160.§ A fegyelmi tárgyalás megtartása:

- 1) A tárgyaláson a fegyelmi tanács bizonyítást vesz fel, amelynek keretében meghallgatja az eljárás alá vont személyt, közvetlenül megvizsgálja a vizsgálóbiztos jelentésében foglaltakat, a már meghallgatott tanukat kihallgatja, további tanukat hallgat meg, és egyéb bizonyítást eszközöl.
- 2) A tárgyaláson az eljárás kezdeményezője, a vizsgálóbiztos és az eljárás alá vont képviselője kérdéseket tehetnek fel. A tanúkhöz az eljárás alá vont is intézhet kérdéseket, a tárgyalás bármely szakaszában észrevételeket tehet.
- 3) Az eljárás alá vont és képviselője jogosult megismerni az eljárás során felmerült valamennyi bizonyítékot. Az eljárás alapjául szolgáló vagy annak során felmerült valamennyi írásos anyagot jogosultak megtekinteni.
- 4) A fegyelmi tanács határozatának meghozatala előtt, a fegyelmi eljárás kezdeményezője, a vizsgálóbiztos, az eljárás alá vont személy, végül a képviselője jogosult felszólalni.

161.§ Jegyzőkönyv-vezetés:

- 1) A fegyelmi tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni.
- 2) A jegyzőkönyvhöz csatolni kell valamennyi írásos dokumentumot és fegyelmi tanács határozatát.
- 3) A jegyzőkönyvet a fegyelmi tanácsnak a fegyelmi bíróság elnöke által kijelölt tagja vezeti.

162.§ Határozathozatal módja és jellege:

- 1) A fegyelmi tanács határozatát szótöbbséggel hozza meg. A leszavazott tanácstag különvéleményt fogalmazhat meg, melyet csatolni kell a határozathoz.
- 2) A fegyelmi tanács, indokolással ellátott határozatával a fegyelmi eljárás alá vont személyt

- a) a fegyelmi vétség gyanúja alól felmenti,
- b) vétkesnek mondja ki, és fegyelmi büntetést szab ki,
- c) a fegyelmi eljárást az eljárás alá vont személy halála, egyházi tagságának megszűnése miatt megszünteti.

163.§ A határozat kézbesítése, fellebbezés:

- 1) A fegyelmi tanács a szóban kihirdetett határozatát 15 napon belül írásba foglalja, és azt kézbesíti az eljárás kezdeményezőjének, az eljárás alá vont személynek, illetve képviselőjének.
- 2) A fegyelmi tanács határozata ellen az eljárás kezdeményezője és az eljárás alá vont személy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezéssel élhet, melyet az elsőfokú fegyelmi tanácsnál nyújthatnak be.

164.§ A határozat jogerőre emelkedése, a fellebbezéssel kapcsolatos eljárás:

- 1) Az elsőfokú fegyelmi tanács a jogorvoslati határidő lejártát követően, amennyiben a határozat ellen senki sem jelentett be fellebbezést, megállapítja, hogy a határozat jogerőre emelkedett, és erről értesíti az eljárás kezdeményezőjét, illetve az eljárás alá vont személyt.
- 2) Amennyiben a határozat ellen fellebbezést jelentettek be, de az elkésett, a fegyelmi tanács a fellebbezést elutasítja.
- 3) Az időben benyújtott fellebbezést, a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárás során keletkezett valamennyi irattal felterjeszti a másodfokú bíróság elnökének.

A MÁSODFOKÚ FEGYELMI ELJÁRÁS

165.§ A másodfokú fegyelmi eljárás elindításának módja:

- 1) A másodfokú fegyelmi bíróság elnöke az iratok kézhezvétele után 15 napon belül felállítja a másodfokú fegyelmi tanácsot.
- 2) A másodfokú fegyelmi tanács 30 napon belüli időpontra kitzúzi a másodfokú fegyelmi tárgyalást.
- 3) A másodfokú eljárásra az elsőfokú eljárás szabályait megfelelően kell alkalmazni.

166.§ A másodfokú fegyelmi tanács eljárása:

- 1) A másodfokú fegyelmi tanács az első fokú fegyelmi tanács határozatát helyben hagyja, megváltoztatja, az eljárást megszünteti, vagy ha az első fokú tanács határozata felülbíráltra alkalmatlan, azt hatályon kívül helyezi és az elsőfokú fegyelmi tanácsot új eljárás lefolytatására, utasítja.
- 2) Az elsőfokú fegyelmi tanács határozata akkor alkalmatlan a felülbíráltra, ha olyan eljárási szabályt sértett, amely a másodfokú eljárásban az ügy egészét érintően nem orvosolható.
- 3) A fegyelmi eljárásban hozott határozat a másodfokú fegyelmi tanács határozatának szóbeli kihirdetése napján jogerőre emelkedik, és ez által végrehajtható.

FELÜLVIZSGÁLAT

167.§ A felülvizsgálat feltételei, és módja:

- 1) A másodfokú fegyelmi tanács által felülbírált fegyelmi határozat ellen a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult, illetve a fegyelmi határozattal érintett személy az egységes alaptörvény szerinti Egyházi Főtanácsnál új eljárást kezdeményezhet olyan tényre vagy bizonyítékra hivatkozva, amelyet a fegyelmi eljárásban nem bíráltak el, feltéve, hogy e körülmények más határozatot eredményeztek volna.
- 2) Az eljárást az EKKT-nál kell kezdeményezni, aki a soron következő ülésén köteles határozni arról, hogy kezdeményezi-e a fegyelmi határozat felülvizsgálatát a Főtanácsnál.
- 3) Amennyiben az EKKT egyszerű szótöbbséggel a fegyelmi határozat felülvizsgálatát kezdeményezi, határozatát megküldi a püspöknek (Kolozsvár), aki hat hónapon belül összehívja a Főtanácsot.

168.§ A Főtanács az iratok tartalma, az eljárás kezdeményezője és az eljárás alá vont személy meghallgatása, az új tény, illetve bizonyíték alapján

- 1) a jogerős fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezi és az eljárás alá vont személyt felmenti,
- 2) a jogerős fegyelmi határozatot hatályában fenntartja,
- 3) a jogerős fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezi, és új eljárás lefolytatását rendeli el.

169.§ Az eljárás alá vont személy terhére felülvizsgálat kezdeményezésre csak a fegyelmi határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül van helye.

ELÉVÜLÉS

170.§ Az elévülés feltételei:

- 1) Amennyiben a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult a tudomására jutástól számított hat hónapon belül nem kezdeményezi a fegyelmi eljárás megindítását, a fegyelmi vétség megállapításának alapjául szolgáló cselekmény büntethetősége elévül, utóbb fegyelmi eljárás nem indítható.
- 2) Ezen határidő ellen igazolásnak nincs helye.
- 3) A tudomásszerzés időpontját az eljárás kezdeményezésére jogosult köteles bizonyítani.

VÉGREHAJTÁS

171.§ Iratok megőrzése, határozatok közlése:

- 1) A fegyelmi eljárás iratait a MUE irattárában kell őrizni.
- 2) A fegyelmi eljárás során hozott határozatokról értesíteni kell a fegyelmi eljárással érintett egyházi hatóságot.
- 3) A fegyelmi bíróság jogerős határozatáról a határozattal érintett személy egyházközségében a határozat tartalmát szószéki hirdetéssel kell ismertetni.
- 4) A fegyelmi határozatot, annak jogerőre emelkedését követően megjelenő *Unitárius Élet* számában meg kell jelentetni.

IX. NYUGDÍJSZABÁLYZAT

IV. fejezet

Később kerül jóváhagyásra.

X. HATÁLYBA LÉPÉS

172.§ Ez az átmeneti Alaptörvény a Zsinat 2011. február -i ülése által történt elfogadása napján lép hatályba. Egyidejűleg minden ezzel ellentétes rendelkezés hatályát veszti.

XI. FÜGGELÉKEK

- 1) Esküformák
 - a) A lelkészjelölt felszentelése alkalmából használandó eskü szövege.
 - b) Az egyházi tisztségekre megválasztott egyháztagok eskü szövege.
 - c) Hatályon kívül helyezve.
- 2) Nyomtatványok.
 - a) Áttérési (betérési) nyilatkozat.
 - b) Elhalálozási adatlap.
 - c) Keresztelési adatlap.
 - d) Egyházközségi költségvetés nyomtatványa.
 - e) Egyházközségi zárszámadás nyomtatványa.
- 3) Az egyházközségek területi beosztása.
- 4) Az egyházközségeknek használatba adott ingatlanok jegyzéke.
- 5) Szertartásrend.
- 6) Pénzügyi Szabályzat.
- 7) Központ és Hivatal Működési Szabályzata.
- 8) Teológiai Műhely Szabályzata.
- 9) Gazdasági Bizottság Szabályzata.
- 10) Az Erdélyi Unitárius Egyház és a MUE által aláírt Egyezmény az unitárius egység helyreállításáról.